

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

DIPLOMSKO DELO

KLAVDIJA OBLAK

Ljubljana, 2014

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA ŠPORT

Športno treniranje
Košarka

ŽENSKA KOŠARKA V ŠKOFJI LOKI OD 1991 DO 2014

DIPLOMSKO DELO

MENTOR:

izr. prof. dr. Frane Erčulj

RECENZENT:

doc. dr. Tomaž Pavlin

KONZULTANT:

doc. dr. Goran Vučković

Avtorica dela:

KLAVDIJA OBLAK

Ljubljana, 2014

ZAHVALA

MENTORJU DR. FRANETU ERČULJU...

za strokovno pomoč in nasvete pri izdelavi diplomskega dela.

GOSPODU BORISU ČAJIČU...

za pomoč in sodelovanje pri zbiranju gradiva.

STARŠEM IN BRATU...

ki so glavni krivci, da sem postala to kar sem. Hvala za vse spodbudne besede,
nasvete in pomoč skozi vsa leta študija.

PRIJATELJEM...

ker so verjeli vame in mi stali ob strani na športni in študijski poti.

Ključne besede: košarka, zgodovina, ženske, tekmovanje, Škofja Loka.

ŽENSKA KOŠARKA V ŠKOFJI LOKI OD 1991 DO 2014

Klavdija Oblak

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2014

Športno treniranje, Košarka

Število strani: 62, število slik: 5, število tabel: 10, število grafov: 13, število virov: 21, število prilog: 1.

IZVLEČEK

Tema diplomskega dela je predstavitev ženskega košarkarskega kluba Škofja Loka od osamosvojitve do danes. Povezana je z aktualno problematiko – stanjem ženske košarke v Sloveniji, ki je iz leta v leto slabše. V ta namen je bila narejena analiza stanja na področju rezultatov in števila članic kluba. Raziskani so bili problemi in ponujene morebitne rešitve za bolj uspešno delovanje ženske košarke v Škofji Loki.

Začetki škofjeloške košarke segajo v leto 1954, ko so v klubu sodelovali samo predstavniki moškega spola. Pet let pozneje so se jim pridružile še ženske ekipe. Klub je tekom let ter vse do leta 2003, ko se je preimenoval v košarkarski klub Škofja Loka, deloval pod različnimi imeni. Danes je edini klub v Sloveniji, ki še združuje žensko in moško košarko.

Analiza stanja je pokazala največje spremembe na področju števila članic kluba. Primerjava med začetnimi leti po osamosvojitvi Slovenije do danes je prinesla velike razlike. Včasih je bilo deklic v mlajših kategorijah tudi do 4-krat več kot v zadnjih sezonah. Do upada števila je prišlo v vseh kategorijah z izjemo članic, ki je vsa leta držala neko konstanto. S spreminjanjem števila deklet so se spreminjali tudi rezultatski uspehi ekip. Razlogi za takšno stanje so predvsem posledica pomanjkanja financ kluba, s katerimi je povezana večina preostalih problemov (strokovni kader, motivacija igralk, vadbine ...).

Key words: basketball, history, women, competition, Škofja Loka

WOMEN'S BASKETBALL IN ŠKOFJA LOKA BETWEEN 1991 AND 2014

Klavdija Oblak

University of Ljubljana, Faculty of Sport, 2014

Sports training, Basketball

Number of pages: 62, number of pictures: 5, number of tables: 10, number of charts: 13, number of sources: 21, number of appendices: 1.

ABSTRACT

The topic of this diploma thesis is the presentation of women's basketball club Škofja Loka since the independence of Slovenia until today. The topic is connected to current issues, namely to the worsening state of women's basketball in Slovenia. To study this state, an analysis of the results and the number of female club members was carried out. Furthermore, problems and proposed potential solutions for a better organization of women's basketball in Škofja Loka were researched.

The year 1954 saw the beginning of basketball in Škofja Loka when only men participated in the club. Five years later women's teams were included. Throughout the years the club was operating under different names and in 2003 it acquired the name that it still carries today - Košarkarski klub Škofja Loka. Nowadays it is also the only club in Slovenia that still combines women's and men's basketball.

The analysis of the state showed that the most substantial changes occurred in the number of female club members. The comparison of the initial years after the independence of Slovenia with the recent years illustrated considerable differences. In the past the number of girls in younger categories was up to four times bigger than in the last seasons. The number of female club members decreased in all categories, the only exception was the senior team that stayed consistent throughout the years. The changes in the number of girls also caused changes in the results. This state is mostly due to the lack of financial support that also raises the majority of other issues (professional staff, motivation of female players, training fees etc.).

KAZALO

1 UVOD.....	7
1.1 Košarka	7
1.1.1 Značilnosti in struktura košarkarske igre.....	7
1.1.2 Osnovna pravila	8
1.2 Zgodovina košarke.....	9
1.2.1 Pojav košarke.....	9
1.2.2 Košarka v ZDA	9
1.2.3 Košarka v Evropi.....	11
1.2.4 Košarka v Sloveniji	11
1.3 Začetki ženske košarke v Škofji Loki	13
2 PREDMET, PROBLEM IN NAMEN DELA	16
3 CILJI	18
4 METODE DELA.....	19
5 ANALIZA REZULTATOV IN ŠTEVILO ČLANIC KK ŠKOFJA LOKA OD LETA 1991 DO 2014.....	20
5.1 Število treningov po kategorijah.....	32
5.2 Število reprezentantk Slovenije.....	33
6 PROBLEMI ŽENSKE KOŠARKE V ŠKOFJI LOKI IN PREDLOGI NJIHOVEGA REŠEVANJA	35
7 SKLEP	47
8 VIRI.....	50
9 PRILOGE	52
9.1 Program delovanja v ženski košarki.....	52

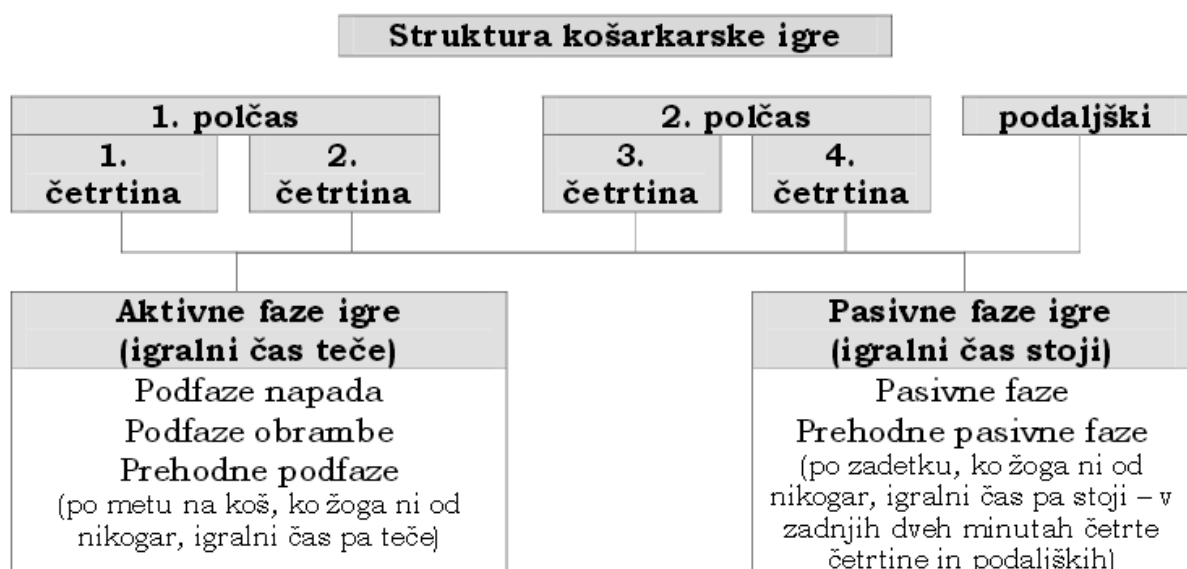
1 UVOD

1.1 Košarka

1.1.1 Značilnosti in struktura košarkarske igre

Košarka je večstrukturna in sestavljena ekipna športna igra. Sestavljajo jo ciklična (npr. tek, prisunski koraki, hoja) in aciklična (npr. skoki, spremembe smeri, zaustavljanja, meti) gibanja igralcev brez žoge in z njo. Zanj je značilno tekmovanje med igralci dveh ekip (peterk) z nasprotujočimi si interesi. Ekipe, ki je v napadu, želi taktično preigrati nasprotnika in doseči zadetek. Ekipe, ki se brani, želi preprečiti zadetek in prevzeti vlogo napadalca (Dežman, 2012).

Igra je tehnično in taktično zahtevna in raznovrstna. Igralci lahko žogo vodijo, kotalijo, lovijo, podajajo, odbijajo in mečejo na koš. Zahteva ustrezno višino, hitrost, hitro moč, koordinacijo, vzdržljivost, preciznost, situacijsko mišljenje, orientacijo v prostoru in hitrost izbirnega odzivanja igralcev. Primerna je za oba spola in vse kategorije igralcev od dvanajstega leta naprej (Dežman, 2004).

Slika 1: Struktura košarkarske igre (Dežman, 2013).

Košarkarsko tekmo sestavljata dva polčasa, vsak polčas pa dve četrtini. Če je ob koncu zadnje četrtine rezultat izenačen, sestavljajo tekmo podaljški. Teh je toliko, kolikor je potrebnih, da dobimo zmagovalca. Tekme so sestavljene še iz aktivne in pasivne faze igre, ki se ves čas izmenjujejo. Aktivna faza je lahko sestavljena iz ene ali več podfaz: podfaza napada, podfaza obrambe in prehodna podfaza. Podfaza napada ene ekipe je sočasna s podfazo obrambe, ki je sestavljena iz pasivne faze in prehodne pasivne faze. Podfaze napada in obrambe pa zajemajo različni tipi napada (prehodni in postavljeni napad) ter obrambe (prehodne in postavljene) (Dežman, 2013).

1.1.2 Osnovna pravila

Košarka je igra med dvema moštvoma, ki imata po 5 igralcev in 7 namestnikov. Cilj vsakega moštva je vreči žogo v nasprotnikov koš in preprečiti nasprotnemu moštvu, da bi doseglo koš. Košarkarsko igro nadzirajo sodniki, pomožni sodniki in tehnični komisar. Zmagovalno moštvo je tisto, ki ob koncu igralnega časa doseže večje število točk (KZS, 2010).

Osnovna oziroma najnujnejša oprema sta igrišče s košema in košarkarska žoga. Igrišče mora biti po standardih organizacije FIBA, ki meri v dolžino 28 m in v širino 15 m. Glavni cilj igralcev je zadeti koš, katerega obroč je od tal oddaljen 3,05 m. Za igranje se uporablja za ta šport značilno žogo, ki je napihljiva in izdelana ali iz gume, sintetičnih kompozitov ali tradicionalno iz usnja (Košarka, 2014).

Čas trajanja košarkarske tekme je 4 x 10 minut. Med prvo in drugo četrtino ter tretjo in četrto je 2 minuti odmora, med polčasom (drugo in tretjo četrtino) pa odmor traja med 10 in 15 minut. Če se po tem času igra konča neodločeno, se igrajo 5-minutni podaljški. Med podaljški odmor traja 2 minuti. Čas igranja v napadu je omejen na 24 sekund, kar od igralcev zahteva (jih sili v) hitro igro. Zaradi pravila 8 sekund (čas, da prenesejo žogo v napadalno polovico), 5 sekund (toliko časa lahko igralec na mestu zadrži žogo) in 3 sekund (čas omejitve gibanja napadalca v prostoru omejitve) morajo igralci hitro prenašati in oddajati žogo ter hitro prazniti prostor pod košem (Dežman in Erčulj, 2005).

1.2 Zgodovina košarke

1.2.1 Pojav košarke

Košarka, kot jo poznamo danes se je razvijala kar nekaj časa skozi različne predhodnice tega športa. Zgodovinarji so že zelo zgodaj raziskovali elemente igre, ki so nekoliko spominjali na košarko. Raziskovalci so odkrili, da so »ciljne igre« (igre zadevanja v cilj) poznali že pred 3400 leti. Približno 1400 pr. n. št. so v Chiapasu v Mehiki antropologi izkopalii ostanke igrišča. Odkritja dokazujejo, da so bila igrišča v uporabi veliko prej, kot so mislili, in so se skoraj v celoti ohranila do prihoda španskih osvajalcev v 16. stoletju (Pavlovič, 2000).

V Nemčiji so okoli leta 1850 igrali igro, imenovano »korbball«, ki je še najbolj spominjala na današnjo košarko. Igrišče je bilo razdeljeno na dva dela, na vsaki strani pa je bil postavljen steber s košem. To igro so najprej igrali v gimnastičnih dvoranah, kasneje tudi na prostem (Žibrat, 1996). Vsako moštvo je sestavljalo sedem igralcev (šest v polju, eden pa je branil koš): trije napadalci, en vezni igralec in dva branilca. Igra se je začela na sredini igrišča in je trajala 2 x 15 minut, vmes je bil 10-minutni odmor. Mnogi so kasneje korbball poistovetili s košarko, da ji je podoben, vendar se tako igrišče, stebri z obročem in posebno pravila igre bistveno razlikujejo (Pavlovič, 2000).

1.2.2 Košarka v ZDA

Predhodnica današnje košarke je nastala čisto po naključju leta 1891 v Springfieldu v ZDA. Dr. James Naismith, predavatelj telesne vzgoje na YMCA (Young Men's Christian Association), Training School v Springfieldu (danes Springfield College), je imel v zimskem času težave s telesno vzgojo. Poleti so se njegovi študentje ukvarjali z atletiko, rugbyjem in baseballom, pozimi pa jih nikakor ni mogel pritegniti k delu in v tem obdobju je prenehala sleherna aktivnost. Zato je direktor šole dr. Luther Halesey Gulik začel razmišljati o novi igri, ki bi morala biti živahna, privlačna in gibalno zahtevna. Tako je dr. James Naismith dobil nalogo, da razvije povsem novo igro, ki mora ustrezati naslednjim pogojem:

- igrati jo je mogoče na vseh šolskih športnih igriščih,
- privlačna naj bo zaradi žoge,
- igra naj ima stalno »tarčo« (cilj),
- izmenično mora razvijati elemente napada in obrambe (Pavlovič, 2000).

Izbral je dve košari za breskve in ju z žebli pribil na balkon dvorane. Višina košar je bila 10 čevljev. Sprva so igrali z žogo za rugby in imeli težave, ker je žoga po vsakem zadetku ostala v košari. Dr. Naismith je razmišljal in postavil pet temeljnih načel bodoče igre:

- žoga bo okrogla, toda lahka za upravljanje z rokami,
- igralec ne sme teči z žogo v rokah,
- vsak igralec se lahko giblje na katerem koli mestu na igrišču v vsakem trenutku,
- med ekipama ne sme biti neposrednega telesnega stika,
- tarča – košara mora biti dvignjena od tal (Hartyani, 2000).

Poskusne igre so se začele igrati decembra 1891 in v vsaki ekipi je bilo po devet igralcev, ker je razred slučajno štel osemnajst študentov. Sčasoma so najčisto ragby žogo zamenjali za okroglo, košari odstranili dno, zmanjšali število igralcev na pet in dodali desko za košem – tablo (Pavlovič, 2000).

Nova igra je doživela pravi uspeh in 15. 1. 1892 je dr. Naismith izdal trinajst pravil igre, ki so bila objavljena v šolskem časopisu Triangle pod naslovom Nova igra. Tako se je 2. 3. 1892 odigrala prva javna tekma med študenti in učitelji pred 200-glavo množico (Hartyani, 2000). S pravili je dr. James Naismith dokončno postavil temelje novi športni igri, ki se je bliskovito širila po vsej ZDA (Pavlovič, 2000).

Prva ženska tekma je bila odigrana 22. 3. 1893 v Northamptonu, na katero moški niso imeli vstopa (Hartyani, 2000).

1.2.3 Košarka v Evropi

Najprej naj bi košarko igrali v Ženevi že leta 1892, in sicer na šoli – podružnici YMCA Springfield Collegea, ki je tako postala središče igranja košarke v Evropi (Pavlovič, 2000). YMCA je imela podružnice v kar 70 državah po svetu in leta 1919 so v Evropi pripravili prvi uradni turnir. Ta je bil v Parizu, nastopile pa so ekipe iz ZDA, Italije in Francije (Žibrat, 1996).

Košarka je imela iz leta v leto več privrženecv in začeli so razmišljati, da bi jo uvrstili v olimpijski program. Prvič so jo predstavili leta 1904 v Saint Loisu (ZDA), nato leta 1924 v Parizu, kjer so izrazili zahtevo, da bi jo uvrstili v prihodnje olimpijske programe. Enako so zahtevali na olimpijskih igrah v Amsterdamu leta 1928, vendar ponovno neuspešno. Šele, ko je bila leta 1932 ustanovljena FIBA (Federation International Basketball Amateurs), so ponovno poskusili in leta 1936 na olimpijskih igrah v Berlinu je bila košarka v uradnem programu (sodelovalo je 21 ekip) (Pavlovič, 2000).

Evropsko prvenstvo za moške je bilo vpeljano leta 1958, za ženske pa leto dni kasneje (Hartyani, 2000).

1.2.4 Košarka v Sloveniji

Ustno in pisno dokumentirane začetke košarke beležimo že takoj po prvi svetovni vojni, ko naj bi v Mariboru oziroma mariborskem Sokolu izdelali koše in nekaj časa igrali igro na koš, ki jo imenovali »koškanje« (Pavlin, 2007). V tem času je bil za to zaslužen Ciril Hočevar, ki je bil telovadni učitelj in član Sokola Maribor (Pavlovič, 2000).

Te igre niso poznali in igrali samo v sokolskih društvih v Mariboru, ampak po pripovedih Minke Bevk tudi dekleta v Škofji Loki (zibelka ženske košarke) na škofjeloškem gradu pri telovadbi, ki so jo vodile uršulinke. Igro, ki jo je spoznala v Angliji, jim je leta 1936 predstavila Angela Bahovec. Takrat še niso vedeli, kako se ta igra točno imenuje in poimenovala so jo po angleško – »basket – ball«. Dekleta so z žogo tekla in poskušala zadeti v koš, ki je bil pritrjen na koncu ravnega igrišča na

gradu. Imeli so eno igralko, ki je bila vratar in stala pred košem, ostale pa so bile v polju (Pavlovič, 2000).

Po dokumentih sodeč naj bi med drugo svetovno vojno košarko uvajali v slovensko ali ljubljansko športno življenje okupatorji Italijani (Pavlin, 2007).

Dogajanja med leti 1921 in 1945 so zgodovinsko zelo pomembna in zanimiva, saj so se v tem času že igrale igre, podobne košarki (korbball) in igre, ki izvirajo iz češkega poimenovanja za igro z žogo – koškanje. Čutiti se je začel vedno večji vpliv in zgledovanje po ameriški košarki (Pavlovič, 2000).

Po drugi svetovni vojni so s širjenjem in populacijo košarke v Sloveniji nadaljevali predvsem znani »trije K«: Miloš Kosec, Adi Klojčnik in Slavko Kokot. Za košarko so se zanimali že v predvojnem času, ko so študirali na Višji šoli za telesno vzgojo v Beogradu. Kmalu po vojni so začeli z organiziranjem košarkarskih dejavnosti, in sicer predvsem kot profesorji športne vzgoje na srednjih šolah (Pavlovič, 2000).

Z ustanovitvijo Fizkulturnega odbora za Slovenijo (FOS) 3. 6. 1945 so nastopile nove možnosti za športna gibanja mladih. Nastajalo je novo življenje v telovadnih društvih in šolah, kar je bila priložnost za košarko. FOS se je preimenoval v Fizkulturno zvezo Slovenije (FZS) in s tem se je začelo prvo organizirano delo v košarki. Tako se za uradne začetke košarke šteje leto 1945, saj so takrat začeli s prvimi javnimi tekmami (Pavlovič, 2000). Istega leta je začel izhajati športni častnik Polet, ki je objavil prvi članek o košarki: »Mere in teže športnega orodja« (Žibrat, 1996).

Leta 1950 je bila košarka v Sloveniji že precej razprostranjena in kakovostna. Igrali so jo po številnih mestih, zato ni presenečenje, da so 15. 1. 1950 v Ljubljani ustanovili Košarkarsko zvezo Slovenije (KZS) (Žibrat, 1996). Pavlovič (2000) meni, da je bil to odločilen mejnik v razvoju slovenske košarke še posebej zato, ker je bilo njeno kasnejše delovanje vedno velikega pomena za vsa dogajanja v slovenski košarki.

Danes košarka v Sloveniji predstavlja enega od najbolj popularnih moštvenih športov z dolgo in uspešno tradicijo, ki temelji na zelo kakovostnem strokovnem delu v košarkarskih društvih (Erčulj in Dežman, 2005).

1.3 Začetki ženske košarke v Škofji Loki (povzeto po Hafner, 2004)

Uradni začetki škofjeloške košarke segajo v leto 1954, ko se je košarkarska sekcija v okviru tedanjega Partizana včlanila v Košarkarsko zvezo Slovenije, odigrala prve tekme in spomladi 1955 nastopila v uradni III. slovenski košarkarski ligi v kategoriji članov. KZS je propagirala in zahtevala, da se tudi dekleta seznanijo s to lepo igro. V tej smeri je začel delovati Ivan Hafner, ki je zbral nekaj deklet, vendar je ekipa zaradi premajhnega zanimanja kmalu razpadla.

Z razvojem košarke in vse večjim zanimanjem zanjo se je po petih letih ponovno uspela nabrati ženska ekipa in je leta 1960 nastopila v ekipi mladink na Gorenjskem. Košarka je hitro postala priljubljena v Škofji Loki in leta 1964 prevzela vodilno mesto med ekipnimi športi. Pomemben mejnik tega leta je bila gradnja telovadnice na OŠ Cvetka Golarja, s katero je košarka še bolj zaživela in v kateri je potekalo nemoteno treniranje preko celega leta. Leta 1965 se je članstvo košarkarske sekcije tako povečalo, da ni imelo več nadaljnje možnosti razvoja znotraj TVD Partizan. Zato se je ustanovil nov košarkarski klub KK Sora, ki se je leto dni kasneje preimenoval v KK Kroj Škofja Loka.

Do leta 1968 je ženska ekipa tekmovala le v mladinskih selekcijah. Tega leta jo je KZS vključila v enoletno republiško ligo, kjer so osvojile šesto mesto od desetih sodelujočih ekip. Leta 1970 so se Ločanke vzpenjale proti slovenskem vrhu in osvojile četrto mesto. Štiri leta kasneje je sledil vrhunski rezultat – osvojitev naslova prvakinj Slovenije. Za prvo mesto so se pomerile z ekipo Ježice, s katero so igrale 61 : 62 in 61 : 52 ter se tako veselile naslova prvakinj. S tem se je ekipa uvrstila v zvezno ligo v Nišu, kjer je zasedla četrto mesto. Leta 1975 je bila ekipa članic nominirana za najboljšo ekipo na Gorenjskem. V zvezni ligi je istega leta pripravila senzacijo in prepričljivo premagala Jugoplastiko iz Splita.

Konačna tabela (u konkurenciji):					
KROJ (Škofja Loka)	10	8	2	726:533	16
JEŽICA (Ljubljana)	10	8	2	642:504	16
MARLES (Maribor)	10	7	3	580:506	14
ILIRIJA (Ljubljana)	10	3	7	481:549	6
POMURJE (M. Sobota)	10	3	7	468:662	6
VRHNIKA	10	1	9	494:637	2

KROJA SE BORIO U KVALIFIKACIJAMA ZA SAVEZNU LIGU.

Slika 2: Lestvica članic leta 1974.

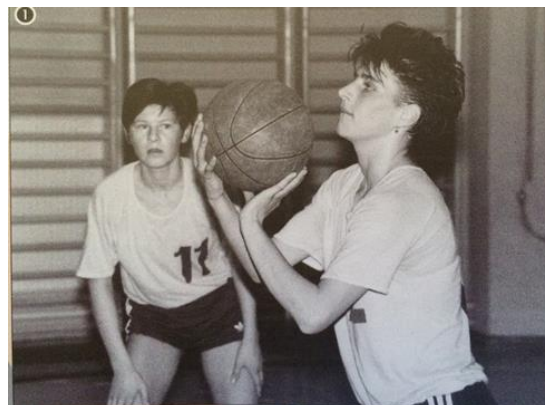
Slika 3: Podvig Kroja.

Leto 1980 je zaznamovala otvoritev hale Poden. V tem obdobju je klub deloval pod imenom KK Lokainvest Škofja Loka in v mlajših starostnih kategorijah dosegali lepe rezultate. Leta 1981 so v začetku šolskega leta nabrali 35 deklic in začeli z njimi delati načrtno. S tem so si postavili temelje za pozitivno prihodnost ženske košarke v Škofji Loki. Problem je bila ekipa članic, ki ni delovala samostojno, saj je bila od leta 1978 združena z ekipo članic iz Žirov. V sezoni 1984/85 so ponovno sestavili svojo člansko ekipo in jo vključili v II. SKL. To sezono zasledimo največji uspeh v ekipi pionirk, ki so zasedle 1. mesto. Ženska košarka je po tej sezoni prišla na prave tire in na koncu sezone pridobila sponzorja za ženski del ekip – Odejo iz Škofje Loke. Ženska košarka je bila v vzponu in leta 1987 so se članice ponovno uspele uvrstiti v I. SKL. Tudi v mlajših kategorijah se je dobro delalo, saj je ekipa pionirk ponovno osvojila 1. mesto.

Ženska ekipa se je v sezoni 1986/87 pokazala pod imenom KK Odeja, katerega ime nosi še danes. S ponovno uvrstitvijo v I. SKL so se pričela res zlata in zrela leta ženske košarke v Škofji Loki. Že prvo sezono so osvojile zavidljivo četrto mesto. Kot zanimivost je potrebno omeniti, da je prva strelka lige postala Polona Maček (članica KK Odeja), ki je še naslednja tri leta kraljevala na prestolu prve strelke.

Slika 4: Članska ekipa v sezoni 1987/88.

Slika 5: Prva strelka lige – Polona Maček.

Leta 1989 je ženski del kluba dobil še dodatnega sponzorja – podjetje Marmor iz Hotavelj. V tej sezoni so članice dosegle odlično 3. mesto, mladinke 1. mesto, kadetinke in pionirke pa so bile 3. Ženska košarka v Škofji Loki je bila v tem obdobju na vrhuncu.

2 PREDMET, PROBLEM IN NAMEN DELA

Košarkarski klub v Škofji Loki je bil ustanovljen leta 1954. Sprva je deloval v okviru TVD Partizan in bil namenjen izključno moški populaciji. Po šestih letih delovanja se jim je pridružila ženska ekipa in tekom let so skupno delovali pod različnimi imeni. Svoje končno in današnje ime KK Škofja Loka so dobili leta 2003. Danes velja za edini klub v Sloveniji, ki še združuje moško in žensko košarko v enem klubu.

Včasih je ženska košarka v Škofji Loki slovela po dobrih rezultatih, danes pa je to težje doseči. V zadnjih letih se namreč sooča s problemom pomanjkanja igralk. Pri najmlajših kategorijah je deklice težje nabrati, saj se jih zelo malo odloči za košarko, rajši se vpišejo na navijaške krožke oziroma krožke, ki so »primernejši« za dekleta. Največji upad igralk zaznavamo v kategoriji najmlajših pionirk (U10) ter na prehodu iz osnovne šole v srednjo šolo v kategorijah kadetinj (U16) in mladink (U18). Če ni igralk v kategoriji U16 in U18, se posledično težje sestavi članska ekipa. Tako se je v sezoni 2011/12 prvič v zgodovini kluba zgodilo, da ni bilo članske ekipe. V letošnji sezoni 2013/14 je klub ostal brez mladinske ekipe in tudi napovedi za naslednjo sezono niso obetavne.

Problematike v ženski košarki se dobro zaveda Košarkarska zveza Slovenije, ki je s tem namenom v letošnji sezoni (meseca novembra 2013) sklicala sestanek na to temo. Ugotovljeno je bilo, da se situacija iz leta v leto slabša in da je največji krivec za to finančna situacija klubov, s katero so povezani vsi ostali problemi (volunterstvo trenerjev – trenerji delajo praktično zastonj, redka udeležba na strokovnih seminarjih, višanje vadin/članarin – košarka postaja drag šport, upad motivacije deklet – neudeležbe na mednarodnih turnirjih, ni zagotovljene opreme itd.). In nič drugače ni v KK Škofja Loka.

Na eni strani se soočamo z zgoraj omenjenimi problemi, na drugi strani pa s problemom otrok in staršev. Ugotovljeno je bilo, da se vse manj otrok ukvarja s športom oziroma jih je vse manj gibalno aktivnih ter da vse več otrok dan presedi za računalnikom. V povezavi s tem zasledimo ogromno člankov, ki so zastrašujoči, npr: Slovenija ima največ otrok s prekomerno težo v srednji Evropi (STA, 2013), V

Sloveniji vse več otrok (pre)debelih (Nakrst, 2013), Slovenski sedemletniki med najbolj ogroženimi zaradi debelosti v EU-ju (Banjanac Lubej, 2013) idr. Problema pri starših sta zasičenost trga s ponudbo različnih krožkov, saj ne vedo, kam vpisati svoje otroke, ter vse višje vadbine, ki jim predstavljajo vse večje materialne ovire.

Glede na problematiko ženske košarke v Škofji Loki smo se v diplomskem delu odločili osvetliti obdobje ženske košarke v Škofji Loki od osamosvojitve Slovenije do danes. Predstavili bomo stanje in organiziranost škofjeloške košarke v njenem najbolj uspešnem obdobju in njen postopen padec. Poiskali bomo probleme in dejavnike, ki so privedli do današnjega stanja, poskušali raziskati, zakaj je temu tako in posledično poiskati rešitve, ki bi pripomogle k izboljšanju trenutnega stanja.

3 CILJI

Cilji so sledeči:

- narediti analizo stanja kluba od leta 1991 do 2014,
- narediti pregled rezultatov vseh starostnih kategorij,
- narediti pregled števila članic košarkarskega kluba,
- ugotoviti, kje je največji upad števila članic,
- poiskati razloge za te padce in trenutno stanje v klubu,
- poiskati rešitve za izboljšanje tega stanja,
- s konkretnimi rešitvami pomagati drugim klubom in trenerjem po Sloveniji.

4 METODE DE LA

V diplomskem delu je bila uporabljena deskriptivna metoda dela. Preverili smo obstoječo literaturo v slovenskem in angleškem jeziku. Za iskanje je bila uporabljena baza Cobiss in knjižnica na Fakulteti za šport. Podatke o razvrstitvah in številu članic do leta 2000 smo zbrali s pomočjo Zgodovinskega arhiva Škofja Loka ter s pomočjo predstavnika košarkarskega kluba, gospoda Borisa Čajica, s katerim sva se obrnila na takratne trenerje posameznih kategorij. Od leta 2000 do danes nam je podatke pomagala dobiti Košarkarska zveza Slovenije. Podatke o reprezentantkah našega kluba smo dobili s pomočjo knjige – 50 let košarke v Škofji Loki in preko uradne Fiba spletne strani. Obstoječi podatki so bili vneseni v Microsoft Excel in so prikazani v obliki tabel ter grafov.

5 ANALIZA REZULTATOV IN ŠTEVILO ČLANIC KK ŠKOFJA LOKA OD LETA 1991 DO 2014

Rezultate in število članic košarkarskega kluba smo analizirali od osamosvojitve Slovenije do danes. Dobljene podatke smo predstavili v tabelah in grafikonih za vsako kategorijo posebej.

Tabela 1
Rezultati od sezone 1991/92 do 1999/2000

KATEGORIJA	SEZONA								
	91/92	92/93	93/94	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00
članice	3	6	4	3	5	4	6	5	
pokal članice			4	2				3	
mladinke			4	5		6			
kadetinje			9	5	7	5	6		
pionirke		6	8	4	7	7	3		
mlajše pionirke			9				4	3	

Tabela 2
Rezultati od sezone 2000/01 do 2008/09

KATEGORIJA	SEZONA								
	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09
članice	6	7	6	4	5	5	8	5	7
pokal članice									8
mladinke	2	2	3	10	8	2	2	4	7
kadetinje	2	8	11	3	1	3	7	13	8
pionirke	7	6	9	3	12	22 (izkl.)	3 (II.SKL)	12	4
mlajše pionirke			5				5(A) 15(B)	1(A) 13(B)	9

Tabela 3
Rezultati od sezone 2009/10 do 2013/14

KATEGORIJA	SEZONA				
	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
članice	8	7	10 (izst.)	9 (9/9)	6 (6/6)
pokal članice	7	9	(izstop)	9	5-8
mladinke	7	7	8	5 (9 igr.)	ni ekipe
kadetinje	7	3	6	6	11
pionirke	1	2	4	11	7
mlajše pionirke	6	10	10	2	15
najmlajše pionirke		3	15	14	22

V tabelah od 1 do 3 so zbrani podatki o rezultatih škofjeloških ženskih ekip od leta 1991 do 2014. Vmes nekaj podatkov manjka, predvsem do leta 2000, ker še niso bili zapisani v elektronski obliki in niso na voljo.

Tabela 4

Število članic po starostnih kategorijah od sezone 1991/92 do 1999/2000

KATEGORIJA	SEZONA								
	91/92	92/93	93/94	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00
članice + U18	13	15	12	16	16	16	13	12	13
kadetinje	11	13	14	15	19	20	15	13	12
pionirke	20	13	18	17	18	16	25	20	17
mlajše pionirke	38	36	31	37	24	23	27	26	20
ostalo	16	11	12	15	10	11	12	9	9
SKUPAJ	98	88	87	100	87	86	92	80	71

Tabela 5

Število članic po starostnih kategorijah od sezone 2000/01 do 2008/09

KATEGORIJA	SEZONA								
	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09
članice + U18	12	13	13	14	12	(5+7)	(2+5)	(9+7)	(11+4)
kadetinje	12	10	13	15	10	8	7	6	5
pionirke	12	11	12	11	10	9	11	13	10
mlajše pionirke	17	16	13	14	15	12	23	24	11
ostalo						12	10	8	7
SKUPAJ	53	50	51	54	47	53	58	67	48

Tabela 6

Število članic po starostnih kategorijah od sezone 2009/10 do 2013/14

KATEGORIJA	SEZONA				
	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
članice + U18	(9+4)	(8+2)	(5+5)	(9+5)	(13+1)
kadetinje	7	8	5	4	7
pionirke	16	13	12	6	14
mlajše pionirke	8	9	8	11	6
najmlajše pionirke		14	10	10	8
ostalo	6	8	7	9	16
SKUPAJ	50	62	52	54	65

Iz tabel 4, 5 in 6 lahko vidimo, da so bile članice in mladinke vsa leta združene na treningih. Slednje nimajo posebej treningov za svojo kategorijo, v katero združujejo še najbolj perspektivne kadetinje, saj bi bila ekipa brez njih premalo številčna in pogoji za delo onemogočeni. Od sezone 2009/10 do danes so vse kadetinje

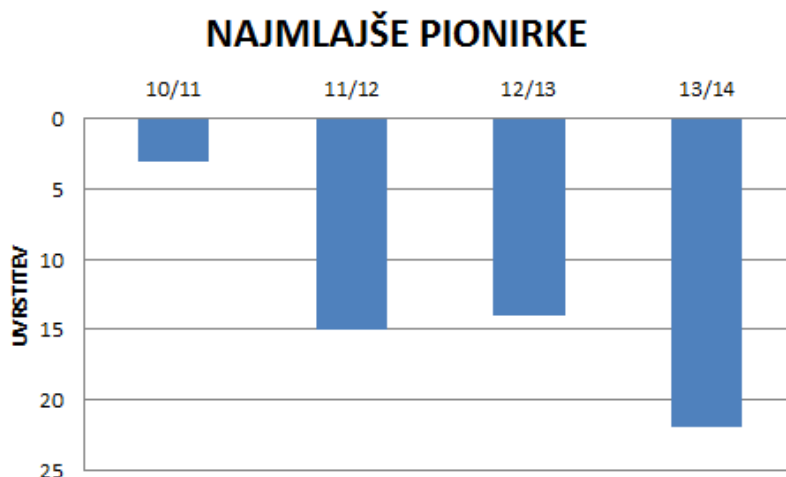
priključene k članskim treningom. Tako štirikrat tedensko trenirajo s člansko ekipo, enkrat pa skupaj s svojo generacijo pri kadetinjah.

Vidimo lahko, da so bile v začetnih letih mlajše selekcije zelo številčne, saj so se številke deklet gibale nad 30. Ob pogledu na zadnja leta vidimo, da so številke samo okrog 10. Včasih bi lahko v eni kategoriji imeli po tri ekipe, danes težko sestavijo eno.

Od sezone 1991/92 do 1999/2000 zasledimo pod »ostalo« številko deklet, ki so vadila v okviru košarkarske šole v Škofji Loki, od sezone 2005/06 do danes pa število deklet, ki vadijo v šolskih interesnih dejavnostih na OŠ Žiri. Vmes, kjer ni zapisane nobene številke, se na tem področju ni delalo veliko.

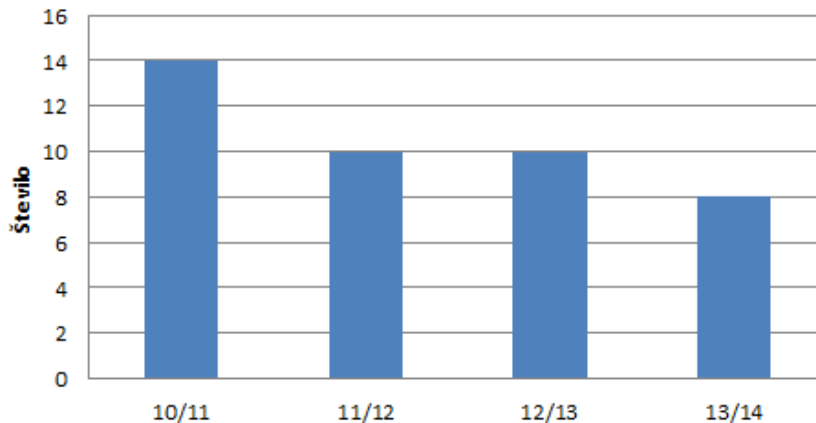
Za lažjo predstavitev spreminjanja rezultatov in članic kluba skozi leta smo jih vnesli v grafikone za vsako kategorijo posebej (obstoječe rezultate):

- Najmlajše pionirke (U10)

Grafikon 1: Rezultati najmlajših pionirk U10.

NAJMLAJŠE PIONIRKE

Grafikon 2: Število najmlajših pionirk od sezone 2010/11 do 2013/14.

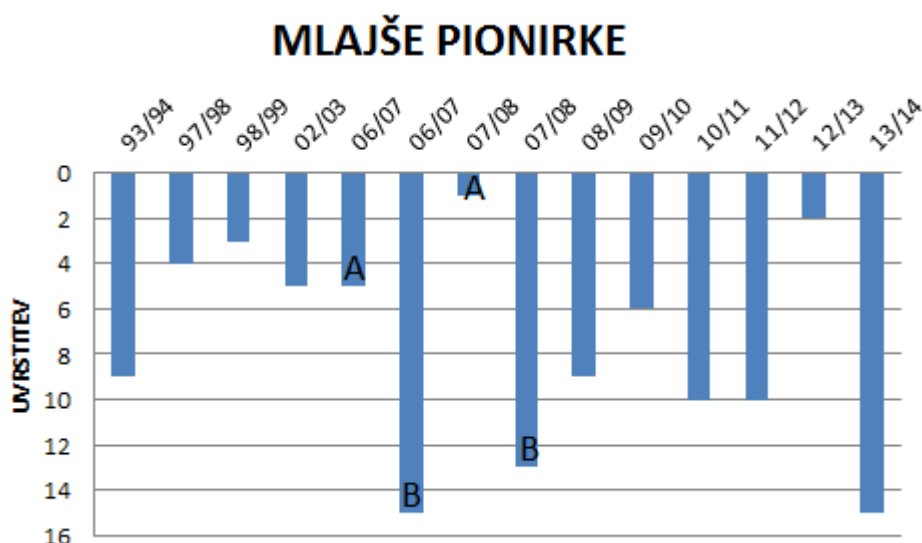
Kategorija najmlajših pionirk U10 je bila pred nekaj leti priključena v sistem tekmovanj. Iz grafikona 1 lahko vidimo, da so v sezoni 2010/11 zasedle odlično tretje mesto, sledi velik padec v naslednjih dveh sezonah (14. in 15. mesto) ter še večji rezultatski padec v zadnji sezoni.

Iz grafikona 2 je razvidno, da je število tako mladih otrok zelo nizko. Z izjemo sezone 2010/11 so bile vse ostale sezone problematične, saj so vse deklice redko prišle na treninge in tekme. Zadnje leto se je dogajalo, da so bile na treningu po dve oziroma tri dekleta. Tudi na tekmah ni bilo nič drugače in kot vemo, potrebujemo v teh kategorijah na tekmi vsaj 10 deklet, saj je potrebno sestaviti ekipe A, B, C in D. V nasprotnem primeru se tekma izgubi z 0 : 20, kar pa zelo slabo vpliva na motivacijo teh mladih deklet.

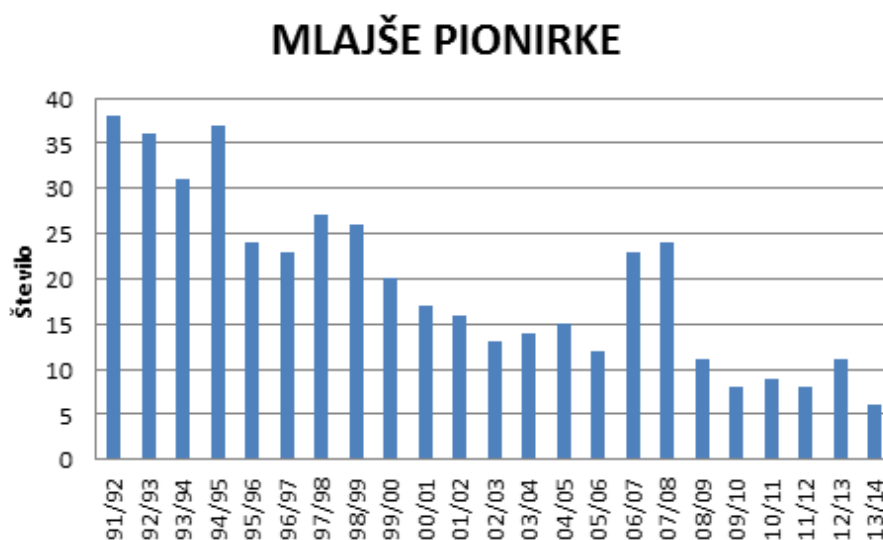
Očitna je povezava med rezultati in številom igralk. Sezona 2010/11 je bila rezultatsko najboljša in tudi deklet je bilo največ. V naslednji sezoni je prišlo do menjave generacije in posledično do rezultatskega padca. Le-ta je bil še večji v zadnji sezoni, ko se je zaradi premajhnega števila deklet na tekmah slednje izgubljalo z 0 : 20 (osvojene ni bilo nobene točke). Vse to bi lahko bila posledica ukinitve izvajanja šole košarke.

- Mlajše pionirke (U12)

Grafikon 3: Rezultati mlajših pionirk U12.

Grafikon 4: Število mlajših pionirk od sezone 1991/92 do 2013/14.

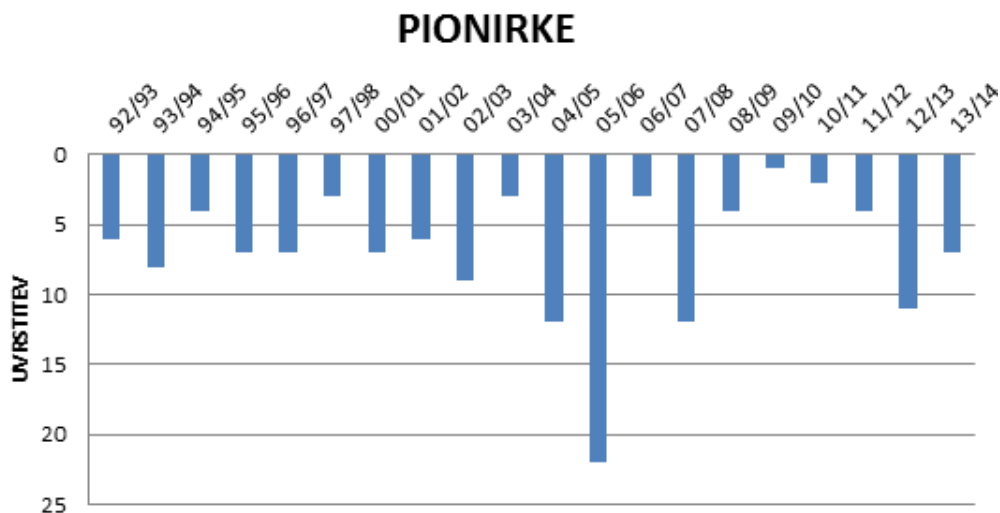
Glede na rezultate vidimo, da je ekipa U12 imela dobre rezultate kar nekaj sezon, in sicer od sezone 1997/98 do vključno 2007/08. V sezoni 2006/07 ter sezoni 2007/08 sta obstajali celo dve ekipi – ekipa A in ekipa B. To je bilo obdobje, ko je v klubu deloval trener, ki je bil vodja mladinskega pogona in se je otroke nabiralo preko šole košarke. V naslednjih štirih sezonah beležimo uvrstitve med šestim in desetim mestom. Perspektivna generacija sezone 2012/13, ki je dve leti prej v kategoriji U10 zasedla tretje mesto, se je v svoji kategoriji zavihtela na drugo mesto. Zadnja sezona

je prinesla velik rezultatski padec. Prišlo je do popolne menjave generacije in s tem do upada vidnejših rezultatov.

V prvih letih je bilo deklet v tej kategoriji veliko in bile so nabrane iz treh osnovnih šol v Škofji Loki. Njihovo število je bilo zadovoljivo do sezone 1999/00, ko so se številke ves čas gibale nad 20. Sledil je postopni padec vse do sezone 2006/07, ko se je ponovno nabralo toliko deklet, da so formirali dve ekipi – Odeja A in Odeja B. Enako so ponovili še naslednjo sezono, nato pa ponovni padec, ki traja še danes. V zadnji sezoni jim ni preostalo drugega, kot da so ekipo U12 in ekipo U10 združili, vendar se je kljub temu na treningu redko nabralo 10 igralk.

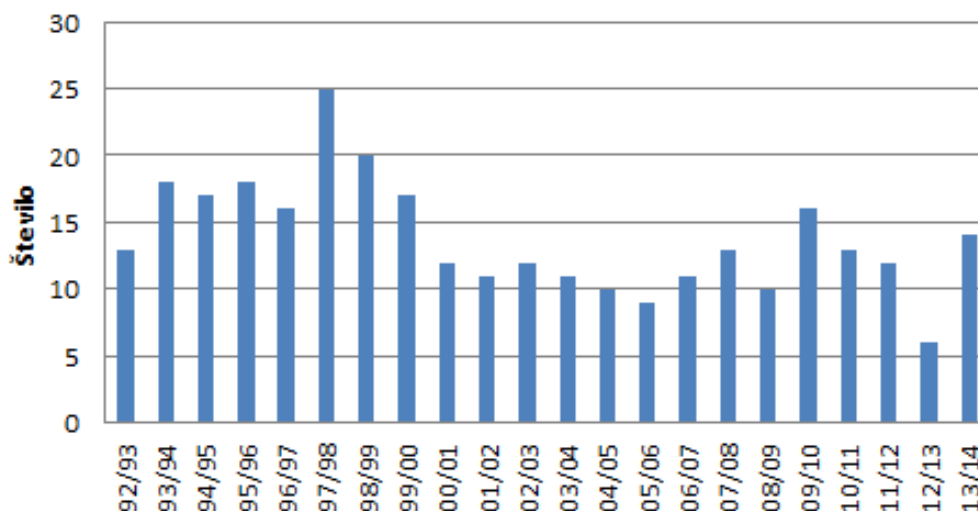
Podobno kot pri najmlajših pionirkah je tukaj velik upad igralk in posledično rezultatov. Razlog je enak – ni šole košarke, zato tudi ni otrok.

- Pionirke (U14)

Grafikon 5: Rezultati pionirke U14.

PIONIRKE

Grafikon 6: Število pionirk od sezone 1992/93 do 2013/14.

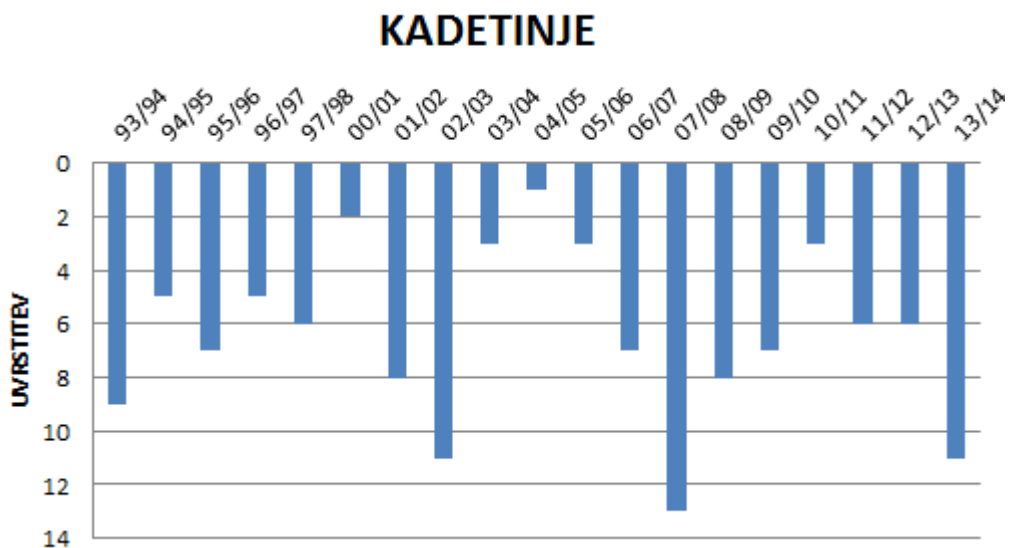
Ekipa pionirk je med sezonami 1992/93 do 2004/05 dosegala vse skozi uvrstitve med deset najboljših. Sledečo sezono zaznamo padec izven deseterice in v sezoni 2005/06 so bili izključeni iz lige ter zato zasedli zadnje možno mesto. Tako so morali naslednje leto nastopati v II. SKL (slovenski košarkarski ligi). Razlog za izključitev ni znan. Že v naslednjih dveh sezonah so pionirke ponovno prišle na stare tirnice in v štirih naslednjih sezonah zabeležile rezultate med prvimi petimi ekipami. V zadnjih dveh sezonah beležimo ponovni padec in njihovi slabši uvrstitvi.

Grafikon 6 nam prikazuje, da je bilo največ deklet v tej kategoriji v sezonah od 1993/94 do 1999/2000, ko številka ni padla pod petnajst. Nato je sledila neka konstanta, ki se je gibala okrog deset z manjšimi odstopanji gor in/ali dol. Najmanj številčna je bila sezona 2012/13, ko so imeli le šest igralk, vendar so te številke dopolnili z generacijo U12, ki bila zelo perspektivna (osvojila drugo mesto v tej kategoriji). In ta generacija je v sezoni 2013/14 postala del ekipe U14, zato opazimo ponovno povečanje števila deklet.

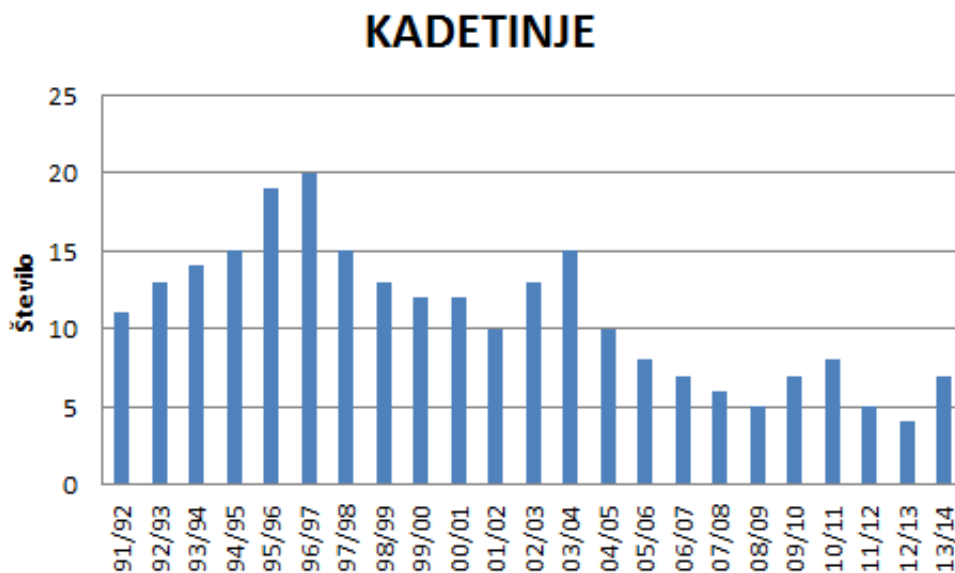
Ekipa pionirk je imela z izjemo sezone 2005/06 (izključitev) zelo malo rezultatskih nihanj. Tudi število deklet je bilo zadovoljivo. Izjema je bila sezona 2012/13, ko sta

bili samo dve igralki letnika 1998 in štiri igralki letnika 1999. Zato tudi rezultatski padec, saj so bile nosilke igre igralki letnika 2000.

- Kadetinja (U16)

Grafikon 7: Rezultati kadetinj U16.

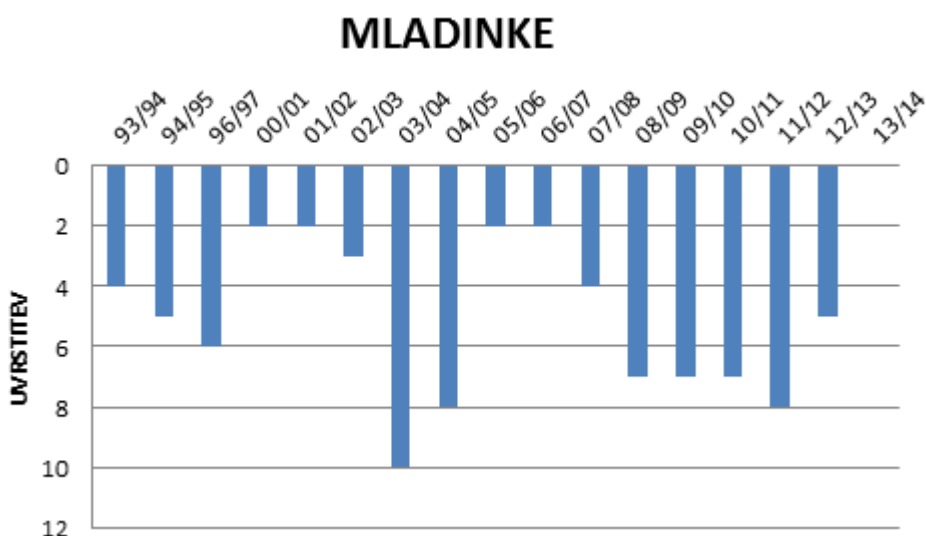
Grafikon 8: Število kadetinj od sezone 1991/92 do 2013/14.

Kadetska ekipa je imela v letih delovanja velika nihanja. Najboljše rezultate beleži v sezoni 2000/01 ter od sezone 2003/04 do vključno 2005/06. To je bilo na račun dobrega dela takratnega trenerja in dovolj velikega števila deklet. Sledil je velik rezultatski padec, ki je trajal do sezone 2010/11, v kateri se je ekipa ponovno uvrstila na zaključni turnir. Naslednji dve leti so zasedle šesto mesto, v zadnjem letu pa skromno enajsto mesto.

Število kadetinj je bilo od sezone 1991/92 do 2004/05 vsako sezono nad 10. Največje število zaznamo v letih 1995/96, ko se je številka dvignila do dvajset. Sledil je počasni padec do sezone 2002/03, ko se je število zopet povečalo. To je bila sezona po evropskem prvenstvu v Škofji Loki, ki je pri otrocih vzbudilo zanimanje in posledično vplivalo na njihovo porast. S povečanjem števila so naslednje tri sezone prinesle boljše rezultate (3., 1. in še enkrat 3. mesto). Sledil je številčno največji padec deklet v tej kategoriji, saj po sezoni 2004/05 niso več dosegale števila deset.

V tej kategoriji je največji problem prehod deklet iz osnovne v srednjo šolo, ko jih veliko preneha s treniranjem ali odidejo v druge klube. V zadnji sezoni 2013/14 je bila ekipa zelo mlada, saj so bile v generaciji letnika 1997 nosilke igralke letnika 2000.

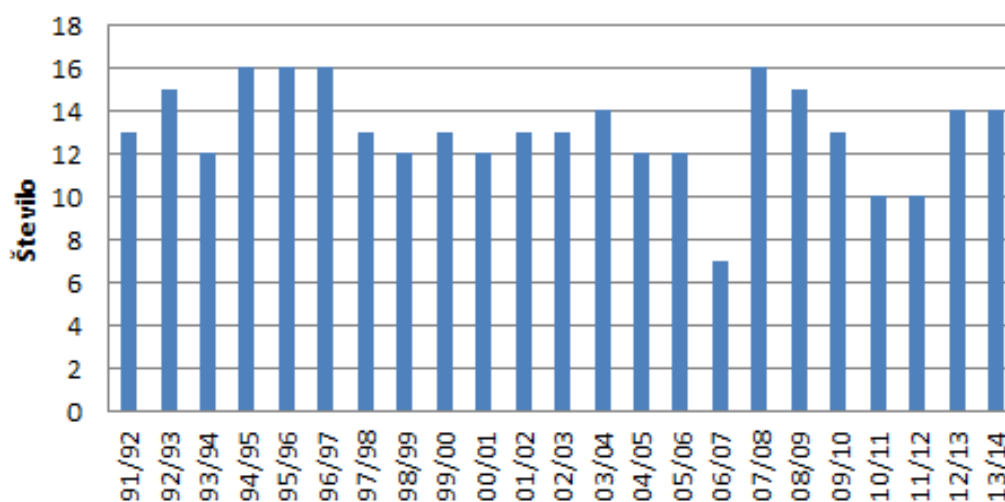
- Mladinke (U18) + članice

Grafikon 9: Rezultati mladink U18.

Ekipa mladink se je na zaključne turnirje najboljših štirih ekip uvrščala v dveh obdobjih, in sicer v sezonah 2000/01, 2001/02 in 2002/03 ter v sezonah od 2005/06 do vključno 2007/08. V zadnjih treh letih so za ekipo igrale igralke, ki so že pri kadetinjah dosegale lepe rezultate. Naslednja leta je ekipa posledično zaradi zmanjševanja števila igralk dosegala rezultate od petega do osmega mesta, v sezoni 2013/14 pa mladinske ekipe zaradi premajhnega števila deklet sploh ni bilo.

ČLANICE + U18

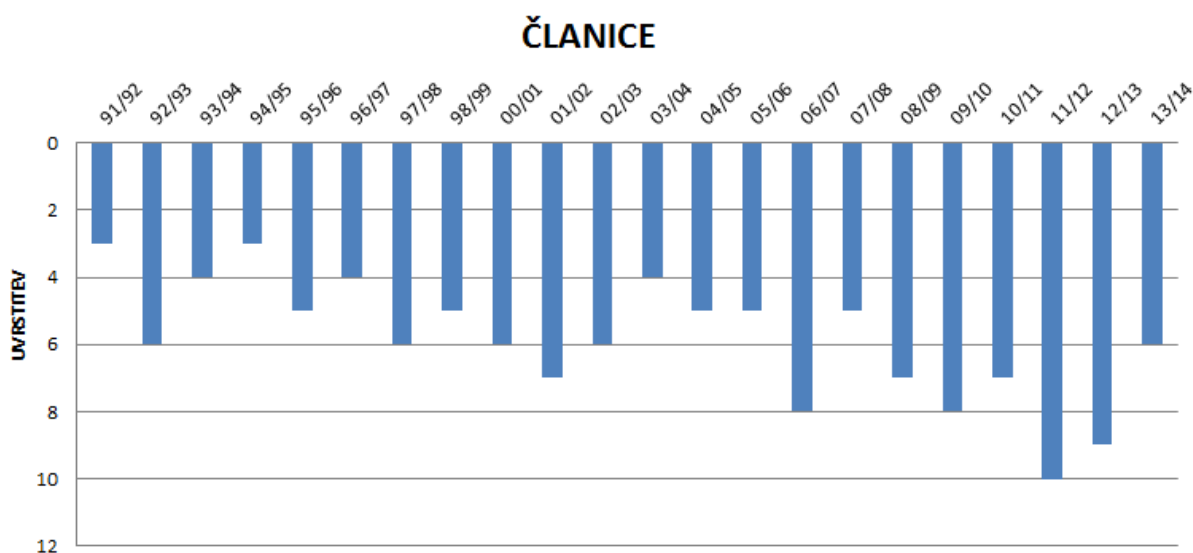
Grafikon 10: Število članic in mladink od sezone 1991/92 do 2013/14.

Škofjeloški klub si je skozi leta prizadeval, da so člansko ekipo sestavljale domače igralke. Tako je bilo vse do sezone 2005/06, ko so prišle v klub tri igralke iz drugih slovenskih klubov. Ta trojka je ostala še naslednjo sezono. Nato pa je v sezoni 2007/08 prišlo do menjave trenerja in korenitih sprememb. V ekipo je prišlo sedem tujk, tri iz tujine in štiri iz drugih slovenskih klubov. Sledile so štiri sezone samo z domačimi igralkami, zadnjima dvema pa so ponovno priključili tujke. To se je zgodilo na račun razpadanja nekaterih članskih ženskih ekip po Sloveniji. V sezoni 2012/13 sta bili tako dve igralki iz drugih klubov, v zadnji sezoni pa jih je bilo kar devet.

Članice so bile v vseh sezonah združene z mladinkami in nekaterimi najbolj perspektivnimi kadetinjami. Predvsem zaradi združenja več kategorij je bilo med njimi najmanj številskih nihanj. Najmanjše število se beleži v sezoni 2006/07, ko je bila ekipa zelo mlada, saj so bile zraven priključene številne kadetinje. V sezoni 2013/14

so v ekipo prišle t. i. posojene igralko iz drugih klubov po Sloveniji. Liga je namreč štela samo šest ekip in mnoge igralko so ostale brez domače ekipe.

Na drugi strani so nastopile velike težave z ekipo mladink, saj primanjkuje deklet. V zadnji sezoni mladinske ekipe sploh ni bilo, ker je bila samo ena mladinka. Prejšnjo sezono so ligo igrale samo z devetimi igralkami (5 mladink in 4 kadetinje) in napovedi za naslednjo sezono kažejo, da bo klub ponovno ostal brez ekipe. Vse to je posledica prenehanja igranja košarke zaradi prehoda iz osnovne v srednjo šolo oziroma (v zadnjih petih letih) odhoda igralk v druge klube v Sloveniji.

Grafikon 11: Rezultati članic.

Iz grafikona 11 lahko vidimo, kako so se rezultati članic tekom teh let spreminjali. Od sezone 1991/92 in do vključno 2000/01 opazimo, da so vsa ta leta igrale ligo za prvaka – liga do šestega mesta. Ves čas so ohranjale neko konstanto rezultatov.

Od sezone 1992/93 do 1995/96 so igrale tudi tako imenovani pokal Liliane Ronchetti, kjer so imele močne tekme, vendar brez vidnejših rezultatov – dvakrat izpad po prvem in dvakrat izpad po drugem krogu.

V sezoni 2001/02 je vzporedno potekalo evropsko prvenstvo mladink in najboljše igralko (Gabrovšek, Ristič, Mikanovič in Oblak) so igrale na dveh frontah.

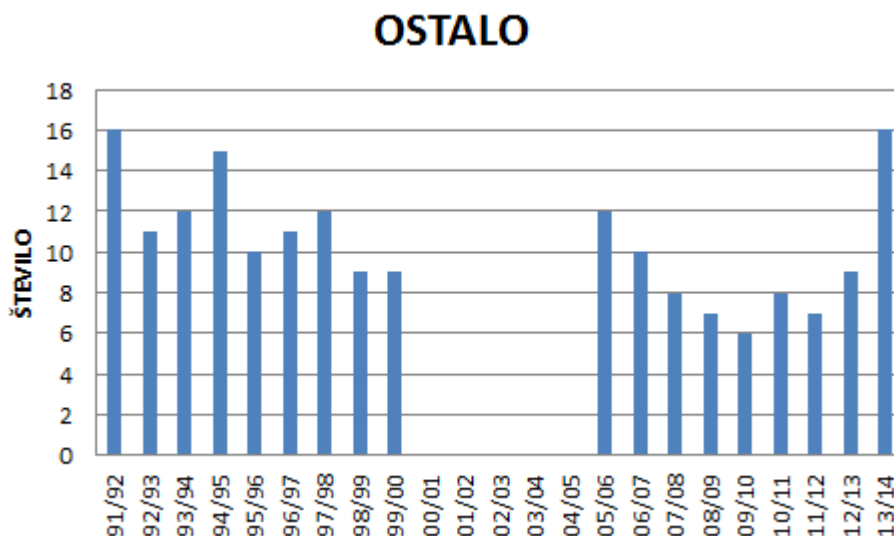
Obremenitev je bila prevelika in preutrujenost jih je pripeljala do sedmega mesta, kar je bila najslabša uvrstitev po letu 1987 (povzeto po Hafner, 2004). Naslednje štiri sezone ponovno zasledimo uvrstitve v ligo za prvaka, nato pa spet rezultatski padec.

V sezoni 2007/08 je prišlo do sprememb. Uprava kluba se je odločila, da v klub pripelje novega trenerja, nove igralko iz Slovenije in igralko iz tujine ter gre v boj za prvaka. Z novim sponzorjem in zastavljenim ciljem se je ta napoved zdela povsem mogoča. Vendar so se stvari kmalu začele sesuvati. Prišle so poškodbe najboljših igralk, ni bilo obljubljenega sponzorskega denarja (tujka je odšla nazaj v domovino) in naenkrat je z igranjem lige nadaljevala domača ekipa. Navkljub vsemu so članice dosegle uvrstitev med najboljših šest.

Sezone 2008/09 do vključno sezone 2010/11 so bile zadovoljive glede na to, da je bila ekipa zelo mlada. V sezoni 2011/12 se je prvič v zgodovini kluba naredilo, da je klub ostal brez članske ekipe. Razlog je bil v tem, da so trenerja ekipi zagotovili šele v začetku septembra in na prvi prvenstveni tekmi so doživele velik poraz. Le-ta je močno vplival na padec motivacije tako trenerja kot uprave in odločili so se, da ekipa izstopi iz lige.

Zadnji dve sezoni sta bili rezultatsko najslabši. Lani so zasedle zadnje deveto, letos pa zadnje šesto mesto.

- Ostalo

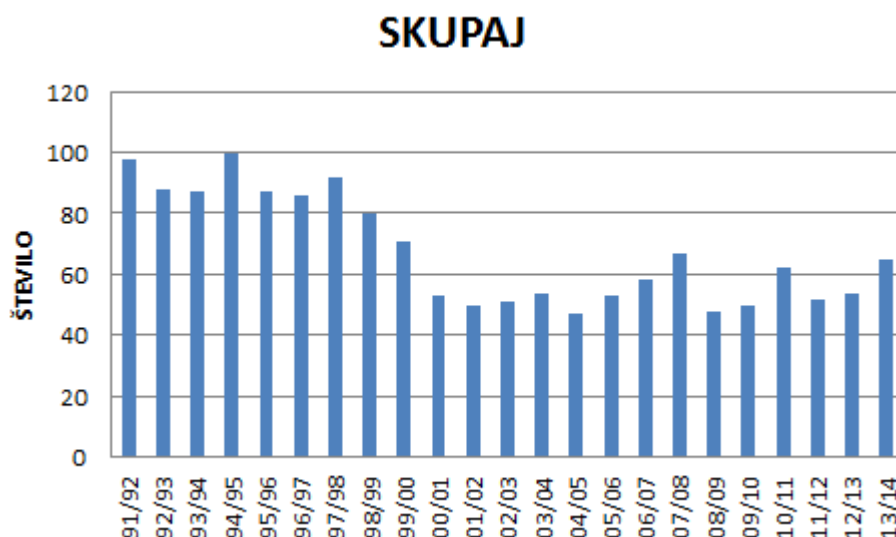

Grafikon 12: Število deklic vključenih v šolo košarke oziroma v šolske interesne dejavnosti.

Grafikon 12 prikazuje število deklic, ki niso trenirale v okviru košarkarskega kluba, ampak so vadile v šoli košarke oziroma v šolskih interesnih dejavnostih. Od sezone 1991/92 do 1999/00 so obiskovale šolo košarke na dveh osnovnih šolah v Škofji Loki, številke od sezone 2005/06 do 2013/14 pa predstavljajo deklice, vključene v šolske interesne dejavnosti na OŠ Žiri. Na grafikonu zasledimo tudi ničlo. To pomeni, da v tem obdobju klub ni izvajal šole košarke na osnovnih šolah v Škofji Loki, OŠ Žiri pa se je klubu pridružila šele v sezoni 05/06, čeprav so imeli že leta poprej izjemno močne generacije igralk.

- Skupno število igralk po sezonah

Grafikon 13: Skupno število igralk po sezonah.

Iz skupnega števila igralk po sezonah lahko opazimo padec, kar je povezano s padanjem števila deklet v posameznih kategorijah skozi leta.

5.1 Število treningov po kategorijah

Pri posameznih kategorijah se skozi leta število treningov ni bistveno spreminjalo. Današnji podatki so sledeči:

- najmlajše pionirke U10: trikrat tedensko,
- mlajše pionirke U12: trikrat tedensko,
- pionirke U14: štirikrat tedensko,
- kadetinje U16: petkrat tedensko (štirikrat pri članicah, enkrat kadetski trening),
- mladinke U18: štiri- do petkrat tedensko (pri članicah),
- članice: štiri- do petkrat tedensko.

Največ deklet se za treniranje košarke odloči med 11. in 13. letom starosti. Prej jih trenira bistveno manj, vendar le-te privabijo svoje vrstnice. Kasneje, po 13. letu starosti, se jih priključi zelo malo in pogosto se naredi, da izjemno hitro prenehajo trenirati.

5.2 Število reprezentantk Slovenije

Trenerji košarkarskega kluba Škofja Loka so s svojim delom skozi leta delovanja razvili kar nekaj deklet, ki so v kategorijah kadetinj, mladink in članic branile barve Slovenije.

Tabela 7

Število reprezentantk Slovenije od sezone 1991/92 do 1999/00

KATEGORIJA	SEZONA								
	91/92	92/93	93/94	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00
KADETINJE	0	1	1	1	0	0	2	0	0
MLADINKE	0	1	1	1	2	2	1	0	1
ČLANICE	0	0	1	0	0	0	0	0	0
skupaj	0	2	3	2	2	2	3	0	1

Tabela 8

Število reprezentantk Slovenije od sezone 2000/01 do 2008/09

KATEGORIJA	SEZONA								
	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09
KADETINJE	0	0	0	2	2	1	0	0	0
MLADINKE	0	4	0	0	0	0	3	1	0
ČLANICE	0	1	0	1	1	0	0	0	0
skupaj	0	5	0	3	3	1	3	1	0

Tabela 9

Število reprezentantk Slovenije od sezone 2009/10 do 2012/13 in skupno število

KATEGORIJA	SEZONA				skupaj
	09/10	10/11	11/12	12/13	
KADETINJE	4	2	2	0	18
MLADINKE	0	1	0	0	18
ČLANICE	0	0	0	0	4
skupaj	4	3	2	0	40

Iz tabel 7, 8 in 9 vidimo število Ločank, ki so nastopale v kadetski, mladinski ali članski reprezentanci. V sezonah 1991/92, 1998/99, 2000/01, 2002/03, 2008/09 ter 2012/13 v reprezentanci ni bilo nobene igralke. Največje število se beleži v sezoni 2001/02, ko jih je bilo pet. Opazimo, da je bilo največ nastopov v kadetski in mladinski reprezentanci, in sicer po osemnajst. Najmanj pa pri članicah, in sicer samo štirje. To majhno številko pripisujemo odhodu teh perspektivnih igralk iz kadetskih in mladinskih reprezentanc v druge klube.

6 PROBLEMI ŽENSKE KOŠARKE V ŠKOFJI LOKI IN PREDLOGI NJIHOVEGA REŠEVANJA

Situacija v ženski košarki v Sloveniji se iz leta v leto slabša. Tega se zaveda Košarkarska zveza Slovenije, ki je s tem namenom meseca novembra 2013 na to temo sklicala sestanek. Predstavljeni so bili problemi na različnih področjih in ponujene nekatere rešitve. Na prvem mestu med problemi je predstavljeno finančno stanje, ki naj bi bil posledično krivec tudi za ostale probleme. Več sledi v prilogi številka 1.

Z enakimi in podobnimi problemi se sooča ženska košarka v Škofji Loki. Poiskali smo temeljne probleme (P), s katerimi se klub sooča, zakaj je takšno stanje, čemu rezultatski upad, pomanjkanje igralk ... Ter zanje poiskali morebitne rešitve (R).

- Združenost kluba

P: Košarkarski klub Škofja Loka je danes edini klub v Sloveniji, ki še združuje žensko in moško košarko v enem klubu. Predvsem v zadnjem času je problem zapostavljenost ženskih ekip, in sicer ne glede na to, kdo dosega boljše rezultate. Včasih je klub enakovredno vlagal in spodbujal obe strani, danes pa lahko rečemo, da je razmerje približno 80 : 20 v prid moškim selekcijam.

R: Edina možnost, da klub preživi, je, da še naprej deluje skupaj, saj bi razdružitve kluba potegnili za sabo veliko organizacijskih in finančnih težav. Potrebno bi bilo razmerje 80 : 20 pripeljati čim bližje 50 : 50, saj predvsem v mlajših kategorijah ženske selekcije dosegajo boljše rezultate in si zaslužijo biti na nek način poplačane. Najboljše bi bilo, da bi bilo vlaganje na obe strani takšno, kot je bilo včasih, kar je povezano s financami.

- Finančno stanje kluba

P: Tako kot je danes drugje po Sloveniji na različnih področjih, je v košarkarskem klubu Škofja Loka finančno stanje problem številka ena. Klub ima v povprečju 12–14 kategorij (ženske in moške) na sezono in finančno pokriti vse dvorane za

treninge, tekme s sodniki, trenerje in prevoze na tekmo ni tako enostavno. Glavni vir dohodka predstavljata občina in sponzor LTH Casting. Odeja kot sponzor ženske ekipe od leta 2012 (zaradi finančne krize) ni več sposobna sponzorirati s svojim dohodkom.

Včasih so prihodki pritekali od večjega števila sponzorjev, tudi po deset na sezono, danes pa sta glavna samo dva. V sezonah od 1991/92 do 1996/97 je bilo finančno stanje v klubu pozitivno, po tem letu pa zasledimo negativno bilanco. V omenjenih sezonah je članska ekipa igrala pokal Liliane Ronchetti, ki je podobna liga kot kasneje pokal Radivoja Korača. Iz leta v leto se je finančno stanje slabšalo. Upanje za boljše čase se je pojavilo v sezoni 2007/08, ko so dobili novega sponzorja, vendar se je kmalu izkazalo, da le-ta ni redno nakazoval prihodkov in je vse breme padlo na klub.

Tudi zadnja leta niso nič kaj obetavna. Finančno stanje je v negativnih številkah, kar potegne za sabo še ostale probleme, s katerimi se klub spopada dandanes.

Tabela 10

Finančno stanje kluba (arhiv KK Škofja Loka)

	FINANČNO STANJE KLUBA		
	1994	1995	2013
prihodek	13,257.360 SIT	19,467.333 SIT	144,73 €
odhodek	12,976.162 SIT	19,438.721 SIT	162,92 €
razlika	281,198 SIT	28,612 SIT	-18,192 €

V tabeli 10 je prikazano finančno stanje za leti 1994 in 1995, ker sta to sezoni pred uvedbo vavnin v mlajših kategorijah. Leta 1994 je klub posloval pozitivno. Na računu je ostalo 281.198 SIT (približno 1.172 €). Leta 1995 je bilo stanje na računu prav tako pozitivno, vendar se je zmanjšalo na 28.612 SIT (približno 120 €). V zadnjem letu pa je bilo na računu v vsoti negativno stanje – 18.192 €.

R: Košarkarski klub Škofja Loka ima zaradi združenja vseh moških in ženskih kategorij veliko število članov. Glede na situacijo, v kateri se je klub znašel, bi bilo smotno sklicati sestanek s starši otrok in jim povedati, v kakšnih finančnih številkah klub stoji. Od vseh teh staršev bi kdo mogoče imel kakšna poznanstva

glede sponzorjev, ki bi bili pripravljeni prispevati za klub. Lahko bi kdo od staršev želel prispevati nekaj € in počasi bi se sredstva začela nabirati. Toda če starši ne vedo, kaj se dogaja, niti ne morejo pomagati. Potrebna bi bila večja aktivnost staršev v mlajših kategorijah. Klubu bi lahko pomagali s prevozi na tekme. Vsakič bi peljal en starš in ti stroški, ki se čez leto kar naberejo, bi se pokrili prek njih. Posledično bi bili zaradi tega večkrat prisotni na tekmah in bi lahko spremljali napredek svojega otroka.

Še bolj vneto iskanje sponzorjev s strani uprave kluba, ne da se zanašajo samo na LTH Casting. Kljub krizi je v Škofji Loki z okolico še kar nekaj podjetij in privatnikov, ki poslujejo dobro. Vse pa se začne pri sami organizaciji uprave. V kolikor bi bila le-ta boljša, imela bi večje število delujočih ljudi, ki bi delo, ki jim je namenjeno, opravljali 100-odstotno, bi s svojo ambicioznostjo veliko prispevala v dobrobit škofjeloški košarki.

Znano je, da postaneš zanimiv za sponzorje, ko imajo ekipe odmevne rezultate – ko rezultatsko izstopajo od povprečja. Tako kot pred leti bi morali začeti z načrtnim delom. Najprej s šolo košarke in nabiranjem baze deklic (več vadin – več €) ter dobrim planom dela skozi njihov razvoj, ki bi kasneje pripeljal do vidnejših rezultatov.

- Vavnine/članarine

P: Mesečno plačevanje vadin so v košarkarskem klubu uvedli leta 1996, ko so se začele finančne težave. Tako imenovane šolnine, ki so bile bolj simbolične, so bili primorani plačevati starši otrok od 1. razreda osnovne šole do mladinskih kategorij. Ta denar se je potem porabil za pokritje honorarjev trenerjem. Iz leta v leto so se vavnine postopoma višale: leta 1998 je bila mesečna vsota od 400 do 1300 SIT (približno 1,6–5,4 €), leto kasneje od 900 do 1500 SIT (približno 3,8–6,3 €). Odvisno od tega, kolikokrat na teden je posameznik treniral.

Danes so vavnine krepko višje, saj starši plačujejo od 10 do 30 € mesečno. V primerjavi s prejšnjo sezono je prispevek narastel za 5 €. V teh časih to staršem predstavlja velik strošek, zato se pogosto zgodi, da zamujajo s plačili oziroma kar

nekaj deklet je bilo primoranih zaradi nezmožnosti plačevanja prenehati z igranjem košarke.

R: Vadbine so v zadnjih letih postale previsoke in potrebno bi jih bilo znižati. To bi lahko dosegli na račun širše baze oziroma večjega števila otrok.

V kategorijah U10 in U12 bi morale biti vadbine precej nižje, saj takrat otroci šele začenejo prihajati v klub in marsikateri starš otroka ne vpiše h košarki, ko vidi vsoto na prijavnici. Cilj je z minimalno vadbino privabiti čim večje število otrok, jih navdušiti nad košarko in potem po potrebi dvigniti vsoto pri U14, ko so že »zasvojeni« s tem športom.

- Strokovni kader

P: V preteklih letih je bilo v klubu veliko več trenerjev kot danes. Vsaka selekcija je imela drugega trenerja in bilo je le redko, da je en trener pokrival dve kategoriji, z izjemo mladinske in članske ekipe, ki sta bili na treningih združeni.

Danes so stvari drugačne, saj v ženski košarki delujemo samo trije trenerji. Trener ekipe U10, trener ekipe U12 – U14 – U16 – (lansko sezono še ekipa) U18 in trener članske ekipe. Opažamo, da v klubu primanjkuje trenerjev s strokovno izobrazbo. Le-te je težko pripeljati v klub, saj je delo precej volontersko oziroma minimalno plačano in velikokrat nakazano z zamudo. Zato so že v preteklosti z mlajšimi selekcijami delali dijaki in študentje, ki so bili tudi igralci kluba in so bili v času šolanja veseli vsakega denarja.

Na drugi strani je problem, da v klubu ni ne vodje šole košarke ne vodje mladinskega pogona. Prav tako ni urejenih stvari, ki bi bile potrebne za nemoteno delovanje in funkcioniranje kluba. V začetnih letih osamosvojitve so bile stvari pravilno zastavljene in posledično je bilo veliko število otrok. Tudi v sezoni 2006/07, ko je klub zaposlil vodjo mladinskega pogona, je bilo otrok več. Zadnja leta žal ni ne enega ne drugega, tako kot tudi ni dostopa do šol – šole kluba ne spustijo zraven in onemogočajo povečanje baze igralcev v mlajših kategorijah. Tako

v Škofji Loki in njeni okolici klub na nobeni šoli ne izvaja šole košarke, kot jo npr. izvajajo na osnovni šoli v Žireh v sklopu šolskih interesnih dejavnosti.

Problem je nepovezanost trenerjev, da bi se dogovorili za skupinsko delo, kako povečati bazo, ni sestankov trenerjev z odborom kluba in tako je vsak prepuščen samemu sebi ter dela po svoje.

R: Najprej bi bilo potrebno urediti finančno stanje, saj je večina ostalih problemov s tem močno povezana. Če bi bile finance urejene, bi bilo v klubu dobro zaposliti trenerja mladinskega pogona, ki bi nadziral delo mlajših kategorij in trenerja šole košarke, ki bi po šolah delal selekcije in privabljal igralke v klub. Šola košarke bi morala delovati na vseh treh škofjeloških šolah ter šolah v okolici. Redno enkrat mesečno bi morali biti sestanki trenerskega štaba, na katerih bi se poročalo o morebitnih težavah, stanju na šolah ipd.

V klubu bi morali v vseh kategorijah delovati trenerji z ustrežno izobrazbo s področja košarke. Če ne bi bili ustrezno izobraženi in bi želeli delati na tem področju, bi se jih z mentorstvom vpeljalo v sistem treningov, kjer bi se veliko naučili in nato naredili potrebne izpite ter pridobili ustrezen naziv za samostojno delo in potem to znanje letno obnavljali na strokovnih seminarjih.

Če bi finančno stanje kluba ostalo takšno, kot je, bi se morali med sabo povezati delujoči trenerji v klubu. S skupnimi močmi in povezanostjo bi nekako že razširili bazo otrok in usmerili klub na pravo pot delovanja.

- Plan dela

P: Pri planiranju dela v mlajših kategorijah le-tega nekateri trenerji jemljejo manj resno. Nimajo napisanega letnega načrta dela, mesečnega plana in samih priprav na treninge. Tako pridejo na treninge nepripravljeni in se sproti zmišljujejo potek treninga. Za lažje delo je Košarkarska zveza Slovenije naredila plan dela v mlajših kategorijah U10, U12 in U14, ki je v veliko pomoč nam trenerjem. Razdelala je, kaj naj bi igralci v posameznih kategorijah znali, kar trenerjem zelo olajša delo, saj se

ob prevzemu ekipe od drugega trenerja, točno ve, kaj znajo in kaj jih je še potrebno naučiti.

R: Če bi klub zaposlil vodjo mladinskega pogona, verjamem, da bi bilo delo preostalih trenerjev v klubu drugačno, saj bi bilo tako kot v času, ko so ga imeli, njihovo delo redno nadzorovano z njegove strani.

V stanju, v kakršnem klub je, bi morali biti trenerji toliko odgovorni do sebe, predvsem pa do otrok (na treningu so v vlogi pedagoga) in načrtno narediti plan dela za tekočo sezono. Ne bi bilo slabo, če bi nekdo iz upravnega odbora vsake toliko časa preveril, če se stvari odvijajo tako, kot se morajo.

- Motivacija in pomanjkanje števila igralk

P: Največji upad igralk zaznamo na prehodu iz osnovne v srednjo šolo. Nekaj se jih odloči za prenehanje igranja zaradi strahu pred učnim neuspehom v srednji šoli. Bojijo se, da jim ne bi uspelo vsega narediti 100-odstotno. Veliki krivci so velikokrat tudi starši, ki ne podpirajo otroka v nadaljevanju igranja košarke. Precej jih reče, da bo sedaj potrebno veliko učenja, otrok bo utrujen, bojijo se tudi poškodb, ki lahko doletijo njihovega otroka, ko se začne igrati »močnejšo« košarko (U16, U18, članice). Kljub vsemu se starši ne zavedajo, kako veliko prednosti ima šport (košarka) pri njihovih otrocih. Taka dekleta so velikokrat bolj organizirana in imajo v šolah veliko lepše ocene kot dekleta, ki so prepuščena same sebi. Vzrok tega je, da imajo malo časa, da vse postorijo in ker vedo, da morajo, se tako potrudijo toliko bolj. Šport tudi kasneje v življenju oblikuje način življenja, krasi jih vztrajnost, timsko delo, potrpežljivost, pomaganje drug drugemu ipd. Žal zelo malo staršev na to gleda dolgoročno, kar je včasih usodno.

Nekatere igralk se odločijo za nadaljevanje svoje športne kariere v drugih košarkarskih klubih, saj enostavno ne vidijo več druge rešitve. Želijo si napredovati, biti boljše, vendar je za to potrebnih več dejavnikov. Na treningih potrebujejo konkurenco, imeti morajo močne in disciplinirane treninge, v ekipi mora biti dobra kemija. Torej so razlogi, da igralk odhajajo predvsem v tem, ker si

željijo trenirati v klubu, kjer so stvari urejene, kjer imajo močne treninge – v smislu enakovrednih igralk, ki jih tukaj nimajo (igralke odhajajo ena za drugo) in da igrajo tekme v jadranski ligi. Za mnoge je prehod iz ekipe U14 v ekipo U16, ki trenira pri članicah, prevelik skok. Nekatere so slabo prilagodljive in nikakor ne prenesejo spremembe trenerja, saj so »navajene« na tistega, katerega so imele do sedaj, drugo pa je način dela, ki se prav tako velikokrat razlikuje, saj ima vsak trener svoje poglede na igro, treninge. Malenkost k vsemu temu pripomorejo novi/starejši obrazi na treningih ter slabše znanje in sposobnosti, saj naenkrat niso več najboljše v ekipi, v kateri se morajo veliko bolj potruditi, da jim nekaj uspe. Zaradi teh razlogov veliko deklet želi še naprej trenirati pri ekipi U14, druge pa prav iz teh razlogov prenehajo z igranjem. Zaradi teh vzrokov je posledično težko sestaviti kadetsko ter mladinsko ekipo in velikokrat je potrebno ta primanjkljaj zakrpati z igralkami mlajših starostnih kategorij.

Glede na to, da najboljše igralko odhajajo v druge klube po Sloveniji, lahko sklepamo, da stvari tukaj niso takšne, kot bi si marsikdo želel. Zadnjih nekaj let se na sezono konstantno dogajajo odhodi najmanj ene igralko. Zaradi tega v zadnjih dveh sezonah kot v prihajajoči sezoni klub ne bo sposoben sestaviti mladinske ekipe.

Problem je še motivacija igralk v kadetskih, mladinskih in članskih vrstah. Včasih so te igralko dobivale mesečne štipendije, vso potrebno klubsko opremo in se udeleževale mednarodnih turnirjev. Danes dekleta igrajo zastonj, z izjemo igralk letošnje sezone, ki so bile pripeljane iz drugih klubov in so dobile simbolično štipendijo. Preostale domače igralko se morajo zadovoljiti z manjšim deležem denarja, ki ga dobijo za nakup športnih copat. Za starostno kategorijo mladink in članic sploh ni ponujenih mednarodnih turnirjev oziroma tekem. Vse, kar imajo od igranja, so tekme v slovenski ligi, ki se iz leta v leto manjša. Zaradi tega motivacija deklet ni na najvišjem nivoju in na treninge hodijo zaradi druženja ter zato, ker imajo rade košarko. Niso prisotne na vseh treningih, saj večina od njih dela v službah, da se lahko preživljajo iz meseca v mesec.

Pri mlajših kategorijah smo trenerji s pomočjo kluba dekletom dvignili motivacijo, saj smo jim vsako leto ponudili en mednarodni turnir, letos se je izšlo celo za dva (Grčija in Hrvaška). Zadnja leta sem meseca junija za kategorije U12 do U16 uvedla končni izlet na lokacije, ki so za ta dekleta zanimiva. Opažamo pa, da je problem motivacije med samo ligo, saj zaradi pomanjkanja igralk v starejših kategorijah, predvsem dekleta U12 in U14, igrajo po več tekem na vikend in proti fizično bistveno močnejšim nasprotnikom. V sezoni 2013/14 je tako bila cela ekipa U14 primorana odigrati še kadetsko ligo. Doseženi slabši rezultati so preko pritiskov staršev negativno vplivali na igralko in njihovo zaupanje vase ter v ekipo in posledično je padla motiviranost za treninge.

R: Za zmanjšanje upada igralk na prehodu iz osnovne v srednjo šolo bi morali poiskati motivacijske prijeme, ki bi to generacijo zadržali v košarki. Predlagam, da bi bile igralko ob ustrezni finančni ureditvi kluba plačane na trening. Urna predpostavka bi bila 3 € kot neko povprečno študentsko delo in toliko treningov, kot bi jih igralko opravila, toliko bi na koncu meseca dobila denarja v obliki štipendije. Vsem kategorijam od najmlajših pionirk do članic bi bilo potrebno vsako leto zagotoviti klubsko opremo. Predvsem v mlajših kategorijah so take malenkosti pri dekletih odločilnega pomena, saj čutijo pripadnost klubu in ekipi. Za kategorijo mladink in članic bi morali letno organizirati vsaj en mednarodni turnir in v pripravljalnem obdobju kakšno mednarodno prijateljsko tekmo.

S šolo košarke bi morali v naslednjih treh letih v kategorijah U10 do U14 razširiti bazo igralk do te mere, da bi imeli v vsaki selekciji po dve ekipi. Tako bi potem kasneje pri kategorijah kadetinj in mladink imeli večjo možnost za sestavo ekipe. Posledično mlajšim igralkam ne bi bilo potrebno igrati več tekem na vikend in tudi trud za preboj v ekipo za tekmo bi bil na treningih večji.

- Promocija košarke

P: Ženska košarka je v Sloveniji medijsko slabo pokrita. Moške tekme lahko ves čas spremljamo po televiziji, internetu in radiu, česar za žensko košarko ne moremo reči. Tudi evropsko prvenstvo v Sloveniji na povečanje otrok v ženskih selekcijah v primerjavi s povečanjem otrok v moških kategorijah ni imelo večjega vpliva. V sami

Škofji Loki se ne naredi nič konkretnega, kar bi pripomoglo k večji vključitvi deklic v sistem treningov KK.

R: V začetku šolskega leta bi se klub moral povezati s KZS-jem in njihovim projektom Igrive košarke. KZS omogoča vsem klubom po Sloveniji, da izkoristijo ta projekt in povabijo Igrivo košarko na različne osnovne šole ter tako nižjim razredom osnovne šole predstavijo košarko na zabaven način. Na tak način bi lahko privabili dekleta v klub, saj si večina niti ne predstavlja, kako treningi košarke dejansko potekajo.

Košarko bi lahko (v dogovoru z ravnateljki šol) promovirali pred osnovnimi šolami z različnimi animacijami, poligoni ipd., v katerih bi se otroci lahko preizkusili. Pred večjimi trgovskimi centri, ki jih je v Škofji Loki kar nekaj, bi lahko organizirali igre, povezane s košarko, za najmlajše selekcije. Tako bi z različnimi orodji predstavljali košarko in širili njeno prepoznavnost v občini, med starši in otroci.

- Pravilnik o licenciranju

P: Pravilnik o licenciranju je tako kot v ostalih klubih po Sloveniji tudi v KK Škofja Loka sprejet bolj negativno kot pozitivno. Spremlja ga polno negodovanja, pritožb in mnenj o nepotrebem dodatnem delu. Pravilnik o licenciranju pravi, da mora imeti klub profesionalno – pogodbeno zaposlenega trenerja v mlajših kategorijah. Tega naš klub nima. Imeti mora glavnega članskega trenerja, ki je pogodbeno zaposlen. Naš klub glavnega članskega trenerja ima, vendar ni pogodbeno zaposlen. Imeti mora pogodbeno zaposlenega trenerja, ki je strokovno povezan s sodelovanjem z osnovnimi šolami in Pionirskim festivalom. Seveda v klubu tudi tega ni (povzeto po Pravilniku o licenciranju košarkarskih klubov, 2014).

Problem je, da vse te zahteve, ki so v pravilniku o licenciranju, za sabo potegnejo dodatne finančne stroške, ki so v današnjem času za škofjeloški klub že tako velik problem. Te zahteve bi utegnile za sabo potegniti dodatne ukinitve do sedaj delujočih klubov in posledično ženske lige, ki je že tako izjemno skromna.

R: KZS bi morala pregledati pravilnik in ga sestaviti tako, da bi klubi lahko delovali po njem. Morali bi ukiniti nepotrebne točke in dodati takšne, da bi pravilnik postal

sredstvo za razvoj klubov. Potrebno bi ga bilo še dodatno predstaviti in razložiti klubskim organom, da vendarle ne bi bil še naprej sprejet kot breme, temveč bi ga sprejeli kot sredstvo, s katerim bi se klub lahko dodatno razvil.

Strinjam se s točko, da bi moral vsak klub imeti zaposlenega profesionalnega trenerja mladinskega pogona. Tako bi stvari potekale strokovneje, organizacijsko bolje in klub bi se lažje razvijal. Posledično bi bilo delo trenerjev v klubu boljše (nadzor), potekalo bi sodelovanje z osnovnimi šolami in privabljanjem deklet v klub. S tem bi se povečala baza in prihodnost preživetja škofjeloškega ženskega kluba bi bila lažja ter svetlejša.

- KZS – inštruktor košarke

P: V zadnjih sezonah pogrešamo človeka iz košarkarske zveze Slovenije, ki bi enkrat letno prišel v klub pogledat, kako poteka delo z mladimi. Prej je to delo opravljal inštruktor košarke, ki je bil zaposlen na KZS, ki je nadzoroval, ali je delo v klubih dovolj kvalitetno, si ogledal treninge in dal povratno informacijo.

R: KZS bi morala tako kot tri leta nazaj poslati človeka enkrat letno v vsak klub, da bi preveril mlajše selekcije. Ta bi si ogledal trening, plan dela in podal povratno informacijo glede vidnega ter smernice za še bolj kvalitetno delo v prihodnje.

- Zasičenost trga s številnimi športi

P: Včasih je bila v Škofji Loki in drugje po Sloveniji ponudba športov, s katerimi se otroci lahko ukvarjajo bistveno manjša. Bilo je nekaj športov, zato so se starši in otroci lažje odločili. Danes je trg zasičen s poplavo različnih ponudb. Starši ne vedo, kam vpisati svoje otroke, ti pa si želijo poizkusiti več stvari. Zato se velikokrat naredi, da otrok obiskuje po več krožkov, včasih tudi po štiri in več. Posledično otrok ni v nobeni stvari 100% in v športu, kot je košarka, se pozna velika razlika pri nekemu, ki pride dvakrat na mesec na trening, kot pri nekemu, ki trenira štirikrat na teden. Kmalu namreč pride do velikih razlik v napredku in seveda do nezadovoljstva tistih otrok, kjer je napredek počasnejši, kot tudi tistih, ki so po osvojenem znanju prehiteli svoje vrstnike. Nato sledijo še pritiski staršev, ki na koncu ne vedo, kje naj njihov otrok ostane in iščejo ter preizkušajo različne stvari.

R: Nekatere osnovne šole že ob vpisu otroka v prvi razred svetujejo staršem, naj svoje otroke vpišejo v največ dva krožka v tekočem šolskem letu. Šole bi morale tudi kasneje skozi leta šolanja na roditeljskih sestankih ozaveščati starše o priporočljivosti števila krožkov za posameznika. Starši bi se morali skupaj z otroki dogovoriti, kaj jih veseli, česa bi se radi udeleževali in potem tam vztrajati, ne da se vsake nekaj mesecev premislijo in prepíšejo v drugi krožek.

- Sodoben način življenja

P: Danes je tempo življenja popolnoma drugačen, kot je bil včasih. Vsem se mudi, so v naglici, stresu, imajo dolge delovnike in sedeče delo. Tak tempo odraslih ljudi vpliva na njihove otroke. Starši imajo službe čez cel dan, nimajo časa voziti otrok na krožke, jih spremljati čez dan, skratka so prepuščeni sami sebi oziroma varstvu.

Zelo popularno je danes sedenje za računalnikom, igranje igrice in brskanje po spletnih omrežjih. Včasih smo otroci popoldneve preživljali zunaj med vrstniki, se podili po ulicah in igrali v naravi. Če pogledamo danes na ulice, so te bolj ali manj prazne. Otroci se igrajo v stanovanjih v sedečem položaju z moderno tehnologijo. Tudi njihovo zanimanje za ukvarjanje s športom iz leta v leto pada. Včasih so otroci z navdušenjem hodili na krožke, jih težko pričakovali, danes je slika popolnoma druga, saj se mnogim niti ne da od doma, da bi prišli na krožek.

Posledično se dogajajo zastrašujoče stvari. Vse več in več je člankov, ki jih zasledimo v medijih, npr: Slovenija ima največ otrok s prekomerno težo v srednji Evropi (STA, 2013), V Sloveniji vse več otrok (pre)debelih (Nakrst, 2013), Slovenski sedemletniki med najbolj ogroženimi zaradi debelosti v EU-ju (Banjanac Lubej, 2013) ... Številke pa se iz leta v leto slabšajo.

Decembra 2013 je izšel članek Kdo je kriv za debelost slovenskih otrok? V njem je podatek, da se Slovenijo po deležu čezmerno hranljivih in debelih 15-letnikov uvršča na 3. mesto med državami EU. Podatki, ki jih ima Svetovna zdravstvena organizacija, kaže, da je trend naraščanja telesne teže otrok v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami med najbolj izrazitimi (povzeto po Avramovič, 2013).

R: Pomembno je, da se starše seznanijo s tem problemom in se številčno pokaže, kakšna je danes realnost osnovnošolskih otrok. V ta namen je OŠ Žiri v mesecu marcu letos povabila starše in delavce šole na predavanje o športno vzgojnem kartonu (ŠVK), ki je dober pokazatelj trenutnega stanja otrok v Sloveniji. Predavati je prišel strokovnjak na tem področju, nekdanji profesor Fakultete za šport, dr. Janko Strel. Seznanil jih je z rezultati ŠVK-ja, ki so iz leta v leto slabši, jim predstavil temeljne osnove prehranjevanja in jih ozavestil o tej problematiki, vse z namenom lažje pomoči svojim otrokom do kvalitetnejšega življenja.

V enaki smeri bi morale razmišljati tudi ostale osnovne šole, saj le-te najlažje vplivajo na ozaveščanje staršev o tem aktualnem problemu. Tudi trenerji v klubih bi morali seznaniti starše z uravnoteženo prehrano, saj je za športnike in športnice toliko bolj pomembno, na kakšen način se prehranjujejo preko celega dne. Uravnotežena prehrana je namreč bistvenega pomena pri preprečevanju poškodb. O teh stvareh se v zadnjem obdobju ogromno piše in govori. Pomembno je, da si starši ne zatiskajo ušes in oči, ampak se spopadejo s problemom in poskrbijo, da bodo njihovi otroci zdravi in aktivni.

7 SKLEP

Košarkarski klub Škofja Loka bo v letošnjem letu praznoval 60-letnico obstoja. V vseh teh letih si je prizadeval vzporedno peljati žensko in moško košarko. Zadnja leta se stvari v ženski košarki ne odvijajo tako, kot bi se morale. Na to je opozarjala Košarkarska zveza Slovenije, ki se je poglobila v to problematiko, saj se stanje pri večini ženskih ekip po Sloveniji občutno slabša. S tem namenom je bila v diplomski nalogi narejena analiza stanja ženskega košarkarskega kluba Škofja Loka od leta 1991 do 2014, poiskani glavni problemi in predlagane morebitne rešitve.

Analiza števila članic košarkarskega kluba je pokazala, da je največji upad igralk v najmlajših kategorijah in na prehodu iz osnovne v srednjo šolo. Z analizo je bilo ugotovljeno, da so rezultati (uvrstitve) ekipe povezani s številom deklet. Pregled dobljenih rezultatov:

- Pri najmlajših pionirkah beležimo podatke od sezone 2010/11. V tem obdobju je ekipo sestavljalo 14 deklic, v zadnji sezoni pa je številka padla na 8. Tudi rezultati ekipe so se zelo spreminjali. V sezoni 2010/11 je zasedla 3. mesto, v zadnji sezoni pa šele 22., kar je posledica premajhnega števila deklic na tekmi in avtomatskega poraza z 0 : 20.
- Mlajše pionirke so imele največje število deklic prve štiri sezone po osamosvojitvi Slovenije, ko jih je treniralo med 31 in 37, ter v sezonah 2006/07 in 2007/08, ko jih je bilo med 23 in 24. To je posledica dobrega delovanja trenerjev na škofjeloških osnovnih šolah. Zadnje leto se beleži zgolj šest deklic. To nizko številko pripisujemo neizvajanju šole košarke. Najboljše rezultate je ekipa dosegla v sezoni 2007/08, ko je bilo zadostno število deklic. V zadnji sezoni je zasedla skromno 15. mesto, saj je polovico ekipe sestavljala ekipa najmlajših pionirk.
- Ekipa pionirk skozi leta ni imela tako velikih nihanj in padcev v številu deklet kot prejšnji dve kategoriji. Največje število se beleži v sezoni 1997/98, ko jih je bilo 25, v zadnji sezoni pa jih je bilo 14. Tudi rezultatsko je imela ta ekipa najmanj vzponov in padcev. Z izjemo sezone 2005/06, ko so bile zaradi neznanega razloga izključene iz lige, so v preostali sezonah zasedale

zadovoljiva mesta. Najboljše je bilo obdobje od sezone 2008/09 do 2011/12, ko so se uvrščale na zaključne turnirje.

- Pri kadetinjah od sezone 2005/06 do danes zaznamo padec števila igralk. Do takrat se je vedno nabralo vsaj deset igralk, od omenjene sezone pa se številke gibljejo od 4 do 8. Posledičen je rezultatski padec v zadnji sezoni na 11. mesto, saj so bile nosilke v generaciji letnika 1997 dekleta letnika 2000. Nizkemu številu deklet pripisujemo tri poglobitve vzroke: prenehanje treniranja zaradi strahu pred učnim neuspehom v srednji šoli in pritiskov staršev, prevelike razlike v znanju in sposobnostih, ko jih priključijo na članske treninge, ter odhod igralk v druge klube po Sloveniji.
- Mladinke so bile v vseh letih priključene skupnim treningom članic. V tej kategoriji opazimo velik padec števila deklet. V sezoni 2012/13 je bilo v ekipi vključno s kadetinjami zgolj 9 igralk. V zadnji sezoni mladinske ekipe ni bilo, saj je bila samo 1 mladinka. Najboljše rezultate je ta ekipa dosegla v dveh obdobjih. V sezonah 2000/01 do 2002/03 in v sezonah 2005/06 in 2006/07. Od takrat naprej vidnejših rezultatov ni bilo. Razlogi za tako stanje so povezani z nizkim številom igralk v kadetski kategoriji, saj le-te kasneje postanejo mladinke.
- Članska ekipa ima najmanjša nihanja v številu igralk, saj zraven združujejo še mladinke in najbolj perspektivne kadetinje. Skozi rezultate je bil opazen postopen padec. Do sezone 2005/06 so se redno uvrščale v ligo za prvaka med prvih šest ekip. Izjema je bila sezona 2001/02, ko je vzporedno potekalo evropsko prvenstvo in so osvojile 7. mesto. Pomembno je omeniti, da so od sezone 1992/93 do 1995/96 nastopale v pokalu Liliane Ronchetti podobno kot kasneje za pokal Radivoja Korača. Zadnji dve sezoni sta postregli z rezultatsko najslabšima uvrstitvama. Lani je ekipa zasedla zadnje 9., letos pa zadnje 6. mesto.

Med glavnimi krivci za takšno stanje kluba so nedvomno finance. Ta je eden od temeljnih razlogov, s katerimi je povezanih večino ostalih. Včasih je klub imel na sezono po deset sponzorjev, danes sta omembe vredna le dva. To sta občina Škofja Loka in LTH Casting. S prispevki teh dveh sponzorjev se težko pokrije celotna sezona, ki vključuje v povprečju 12 do 14 moških in ženskih ekip. S financami so tako povezani problemi, kot so: združenost kluba, višanje vadnin, pomanjkanje

strokovnega kadra, motivacija in pomanjkanje števila igralk. Zasledeni so bili še ostali problemi, ki pa niso povezani s financami: plan dela trenerjev, slaba promocija košarke, pomanjkanje nadzora s strani KZS-ja, zasičenost trga s številnimi športi in sodoben način življenja. V diplomski nalogi so bile za omenjene probleme poiskane morebitne rešitve.

V kolikor želi ženska košarka v Škofji Loki preživeti oziroma izboljšati trenutno stanje, predlagam postopno načrtno odpravljanje omenjenih problemov. Z upoštevanjem predlaganih rešitev in s še kakšno dodatno verjamem, da čaka žensko škofjeloško košarko v prihodnjih letih svetla prihodnost.

8 VIRI

Arhiv KK Škofja Loka.

Avramovič, S. (19. 12. 2013). Kdo je kriv za debelost slovenskih otrok? *Svet 24*. Pridobljeno iz <http://svet24.si/>.

Banjanac Lubej, S. (3. 7. 2013). Slovenski sedemletniki med najbolj ogroženimi zaradi debelosti v EU-ju. *Rtv slo*. Pridobljeno iz <http://www.rtvsllo.si>.

Dežman, B. (2004). *Košarka za mlade igralce in igralke*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Dežman, B. (2012). *Struktura košarkarske igre in igralna učinkovitost*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Dežman, B. (2013). *Osnove teorije treniranja v košarki* (skripta). Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Dežman, B., in Erčulj, F. (2005). *Kondicijska priprava v košarki* (dopolnjena izd.). Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

Erčulj, F., in Dežman, B. (2005). Nekateri vidiki dela z mladimi košarkarji v slovenskih košarkarskih društvih. *Šport*, 53(4), 58–64.

FIBA (2014). *Eurobasket women*. Pridobljeno iz <http://www.fibaeurope.com>.

Hafner, I. (ur.). (2004). *50 let košarke v Škofji Loki*. Škofja Loka: Košarkarski klub.

Hartyani, Z. (ed.). (2000). *Basketball for everyone, 3th ed.* Germany: FIBA.

Košarka (2014). Wikipedija. Prosta Enciklopedija. Pridobljeno iz <http://sl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%A1arka>.

Košarkarska zveza Slovenije (2010). *Uradna košarkarska pravila 2010*. Pridobljeno iz http://www.kzs.si/uploads/media/Uradna_kosarkarska_pravila_2010_01.pdf.

Košarkarska zveza Slovenije (2014). *Bilteni posameznih sezon*. Pridobljeno iz <http://www.kzs.si/o-kzsdokumenti/bilteni/>.

Košarkarska zveza Slovenije (2014). *Pravilnik o licenciranju košarkarskih klubov*.

Pridobljeno iz

http://www.kzs.si/fileadmin/user_upload/dokumenti2/Licenciranje/16_1_2013_PRAVILNIK_O_LICENCIRANJU_KOSARKARSKIH_KLUBOV.pdf.

Nakrst, K. (16.10.2013). V Sloveniji vse več otrok (pre)debelih. *Planet siol.net*.

Pridobljeno iz <http://www.siol.net>.

Pavlin, T. (2007). Drobtinice iz zgodovine telovadca in športnika. *Šport mladih*, 15(131), str. 6–7.

Pavlovič, M. (2000). *Mejniki slovenske košarke*. Ljubljana: Pisanica, založba in knjigarna d.o.o.

STA. (10. 4. 2013). Slovenija ima največ otrok s prekomerno telesno težo v srednji Evropi. *Dnevnik*. Pridobljeno iz <http://www.dnevnik.si>.

Zgodovinski arhiv Škofja Loka.

Žibrat, M. (1996). *Košarka od začetka do danes*. Ljubljana: samozaložba.

9 PRILOGE

9.1 Program delovanja v ženski košarki

PROBLEMI IN PROGRAM DELOVANJA V ŽENSKI KOŠARKI

Situacija v ženski košarki je iz leta v leto slabša. Največji krivec za to je denarna situacija klubov, iz česar izhajajo tudi ostali problemi. Skladno z ugotovitvijo smo v ženskem združenju, predvsem ob pobudi rastočih, samoiniciativnih in perspektivnih klubov definirali področja delovanja, na katerih bi skupaj z Košarkarski zvezo Slovenije želeli delovati ter tako izboljšati situacijo tudi na področju ženske košarke.

Moška košarka na krilih EP 2013 doživlja izredno promocijo, česar nikakor ne moremo reči za žensko košarko, saj iz leta v leto upada število igralk in ekip, predvsem tistih, ki bi se s košarko ukvarjale dlje časa. Klubi se večinoma borijo za obstanek, ob povečevanju stroškov za delovanje in zmanjševanju sredstev, ki jih imajo na razpolago pa se, kot napisano stanje iz leta v leto slabša.

Želimo predlagati področja delovanja, kratkoročna in dolgoročna, kjer in s čimer bi želeli trend obrniti navzgor. Področja delovanja smo predelali tudi s strokovnim svetom, tako da so cilji usmerjeni ne le v zmanjševanje stroškov, za klube, pač pa tudi v povečanje množičnosti igralk ter klubov.

Dokument je spisan na način predstavitve problema in cilja ter predlagane rešitve, skupaj s KZS pa bi želeli določiti prioritete ter se hitro lotiti reševanja problematike. Celoten sistem je potrebno razdelati od podpore članskih ekip, podpore tekmovanj v višjem rangu (mednarodnih lig), ter ga uskladiti v celoto od spodbujanja članskih ekip, ki bodo vzor mladim in hkrati ne pozabiti na bazo igralk in delo z mladimi.

1. POVEČATI ŠTEVILO IGRALK, KI JIH PRIVABIMO V KOŠARKO:

PROBLEM

V klubih se preizkusi samo 0,5 % vseh deklet v generaciji. Večinoma se prva registracija zgodi v generaciji U10-U12, do generacije U-14 imamo registriranih že 85 % vseh deklet. Kasneje se v klubih registrira samo še 15% starejših igralk – se pravi z igranjem košarke dekleta večinoma začnejo pred 14. letom starosti. Težava je malo

število ženskih klubov. Večje število igralk potegne za sabo večje število klubov, večje število trenerjev.

CILJ IN REŠITEV

Trenutno stanje 0,5 % v 3–4 letnih povečati na 1 %, od 750 do 800 igralk v posameznih kategorijah. Povečati je treba število ženskih klubov, za kar je potrebna stimulacija za nastanek novih klubov, novih sredin. Predlagamo zmanjšanje stroškov za posamezne ekipe ali pa nagrajevanje novoustanovljenih ekip. Že v preteklosti smo spoznali prakso, da klubi, ki so se pridružili prvi ligi prvo leto niso plačali prijavnine v tekmovanje. V tistem časovnem obdobju se je kar nekaj klubov (primeri: Domžale, Konjice, Črnomelj) odločilo za vstop v člansko ligo.

Ženski klubi zaradi omejenih sredstev težko ponudijo mladim igralkam kakršnokoli nagrado (darilce) za vstop oz. prvo registracijo. Košarka je še nedavno veljala za enega cenejših športov, kjer staršem ni potrebna prevelika denarna angažiranost, da se otrok lahko ukvarja z njo. Košarka bi morala takšna tudi ostati. Večino članarine oz. vadbine, ki jo starši otrok plačujejo pa gre za stroške delovanja ekip (financiranje trenerja, dvorane, opreme in prevozov).

Kot cilj v privabljanju mladih igralk v košarko moramo definirati medijsko izpostavljenost košarke, ne samo moške, pač pa tudi ženske. Enak problem nedvomno obstaja v moški košarki, zato je bistveno, da moška in ženska košarka v tem primeru v skladu z delovanjem KZS delujeta skladno in skupaj, vendar pa da se nagovori tako fante kot dekleta. Fantje se za šport odločajo pogosteje, saj je šport »fantovski«, kot dekleta, zato je nujno potrebno, da se nagovori oba spola s poudarkom.

Cilj je, da se poveča % zajetja deklet, ki se bodo začele ukvarjati s košarko na vsaj 1 % generacije.

2. ZADRŽATI MLADINSKO GENERACIJO

PROBLEM

Število igralk se po prvem letu igranja v mladinski kategoriji U-18 drastično zmanjša. Vzrok še ni točno definiran, saj dekleta v tem obdobju niti še ne zaključijo s srednjo

šolo. Razloga, kot jih vidimo, sta vsaj dva: prvi je prehitro selekcioniranje mladih igralk, kjer trenerji, ki v dekletih ne vidijo potenciala, dajejo veliko prednost mlajšim ambicioznejšim in perspektivnejšim igralkam. Starejše zato izgubijo voljo. Drugi razlog pa je premajhna motivacija deklet, da bi vztrajala (ne dobi nič od košarke). Zaradi upada mladinske generacije igralk se posledično zmanjšuje tudi število igralk v članskih kategorijah. Klubi te probleme rešujejo z registracijo večih kadetinj v članskih ekipah, kar je zaradi razvoja samih igralk (nekatero so v članski ekipi, ker ni zadostnega števila članskih igralki) napačno, saj igralko kljub nedoraslosti članski ligi v njej »morajo« nastopati.

CILJ IN REŠITEV

Cilj je zmanjšati upad igralk v mladinski konkurenci, da bodo mladinske igralko kasneje prehajale tudi v članske ekipe. Pri obeh navedenih razlogih za drastičen upad mladinskih igralk je potrebno najti motivacijo, da bodo dekleta dlje vztrajala v košarki. Pri prvem razlogu je potrebno preko kluba, trenerske organizacije in nenazadnje strokovnega sveta jasno apelirati na trenerje mlajših kategorij, da imajo v fokusu povečevanje množičnosti igralk poleg rezultata. V tem primeru je potrebno na novo definirati možnosti prestopa in posoje igralk. Klubi morajo spoznati, da je potrebno medsebojno sodelovanje (en klub ima preveč igralk, drug klub ne želi igralk, ki bi za njih igrale samo eno sezono). Tukaj je ključno delovanje združenja, da med klubi vzpostavi sodelovanje, v katerem bodo vsi želeli povečanje števila igralk pred lastnimi interesi.

Pri reševanju drugega problema je ponovno vprašljiva finančna situacija klubov. Z omejenimi sredstvi klubov so le redke igralko za igranje plačane, tudi število povračila potnih stroškov je minimalno. Z zmanjšanjem ostalih stroškov ali povečanjem denarnih sredstev za klube je potrebno klubom dati možnost, da dekletom omogoči minimalne štipendije.

3. POVEČANJE ŠTEVILA (ČLANSKIH) EKIP:

PROBLEM

Število članskih ekip iz leta v leto upada. Mlajše igralke nimajo vzora v kolikor v klubu ni članske ekipe, zato je nujno, da se zadrži in doda čim več članskih ekip. Kljub temu da smo se omejili na upadanje članskih ekip, ostaja problem zmanjševanja ekip tudi v mlajših generacijah. Vendar smo se tukaj omejili na vzdrževanje števila članskih ekip. V zadnjih 3 letih se je število iz 12 članskih ekip (ko smo prešli na samo eno ligo) zmanjšalo na le 6 ekip, čemur le še s težavo lahko rečemo liga. Ne glede na to, kako želimo stvar olepšati, je upad članskih ekip povezan izključno s finančnimi sredstvi klubov. Stroški, ki jih organizacija tekmovanj za klube predstavlja, zajemajo več kot 55 % stroškov, ki jih klub v posamezni sezoni ima (registracija igralk in prijavnina cca. 8 %, sodniški stroški cca. 12 %, organizacija tekem cca. 35 % – prevozi, najemnina dvorane itd.). Na drugi strani pa klubi za honorarje igralk (štipendije ali potne stroške) namenijo le 15 % svojih odhodkov, za trenerje pa okoli 30 %. Navedeno pomeni, da klubi manj denarja namenjajo strokovnemu kadru kot pa samemu delovanju in sodelovanju v ligah. Na tak način razvoj v košarki ni mogoč, saj se ob minimalnih prihodkih celoten kakovosten kader umika iz delovanja.

CILJ IN REŠITEV:

Cilj je zajezi upadanje števila članskih ekip ter spodbuditi nastanek novih članskih ekip ter s tem ponovno razširiti ligo na vsaj 10 ekip. V primeru še povečanega števila ponovno preiti na tekmovanje v dveh ligah. Glede na finančno situacijo klubov je prvi predlog za članske ekipe v naslednjih sezonah ukiniti prijavnino za člansko ligo ter zmanjšati (ali subvencionirati) sodniške stroške.

Nekateri klubi imajo možnost zaradi števila igralk v lige vključiti tudi »B« ekipe, to predvsem v mlajših kategorijah. V tem primeru predlagamo, da »B« ekipe KZS oprosti stroškov tekmovanja.

Prav tako ugotavljamo, da je moških ekip v primerjavi z ženskimi neprimerno več. Moški nastopajo v 4 članskih ligah, medtem pa ženske samo v eni, v kateri sodeluje le 6 ekip. Zato predlagamo, da moške klube nagradimo v primeru, da imajo žensko ekipo. Kar nekaj klubov deluje tako v ženski kot moški kategoriji, zato je to dober

način, da se moški klubi, ki so za sponzorje veliko bolj zanimivi kot ženski, odločijo za sodelovanje v delovanju ženskih klubov, v kolikor bodo za to na kakršenkoli način nagrajeni.

Glede na to, da nenehno govorimo o finančnem doprinosu k delovanju ženskih klubov oz. njihovem sofinanciranju, vsekakor tudi kakršnokoli povečevanje stroškov za delovanje klubov ni mogoče, saj se bo odražalo samo v ponovnem umikanju klubov.

Kot dober primer je situacija v Srbiji, kjer je zveza aktivno pristopila k reševanju problematike klubov s finančne perspektive. V prvem letu je najprej ukinila kotizacijo za klube, nato prevzela sodniške stroške, skupaj s sponzorjem v letošnjem letu krijejo še prevoze na tekme. V treh letih se je povečalo število članskih ekip na 14 ekip v prvi ligi, dodatno pa delujejo še druga liga in regionalne lige. V kolikor tak primer prenesemo v Slovenijo, lahko klubi cca. 55 % svojega denarja namenijo strokovnemu kadru igralk in trenerjev.

4. IZMENJAVA PRIMEROV DOBRE PRAKSE

PROBLEM:

Slovenski klubi delujejo vsak na svoj način, vsak se »znajde« po svoje. V kolikor v določenem klubu dobro delajo z mladimi, kjer je viden napredek v številu igralk, v znanju igralk itd., je dobro, da se ta praksa prenese na ostale klube. Enako velja za članske ekipe.

CILJ IN REŠITEV:

Cilj je določiti/najti primere dobre prakse ter jih poskušati prenesti še v ostale klube. Za rešitev se bo tukaj aktivno vključilo združenje, tako da bodo klubi na združenju predstavili primere dobre prakse.

Klubi, ki sodelujejo v regionalnih ligah, bodo predstavili tudi primere prakse iz tujine – kot primer Srbije.

5. TRENERJI:

PROBLEM:

V ženki košarki deluje veliko število še neizkušenih trenerjev, zato je nujen poudarek na obveznosti in možnosti izobraževanja. Izobraževanje trenerjev mora biti tako obveza kot želja trenerjev, enako mora biti možnost izobraževanja zagotovljena s strani primernih organizacij. Trenerji imajo premalo specifičnega znanja za posamezne ekipe ter premalo specifičnega znanja na področjih, ki niso direktno povezana s košarko (fizična priprava, prehrana ...). Večinoma v posameznih ekipah deluje samo en trener brez pomočnika, kar je za kakovostno delo premalo.

Problem, ki ga dodatno opažamo, je premajhno število trenerk, kar pomeni, da se le redko katera igralka želi tudi v nadaljevanju ukvarjati s košarko oz. trenerstvom.

CILJ IN REŠITEV:

S strani klubov pridobiti področja, na katerih bi se trenerji želeli dodatno izobraževati, trenerska organizacija pa mora definirati načine, da zagotovi udeležbo in udejstvovanje na trenerskih seminarjih. Trenerska organizacija mora najti način za spodbujanje obveznega in samoiniciativnega izobraževanja trenerjev.

Dobro prakso imajo v klubu Grosuplje, kjer imajo že celo preveč trenerjev, zato bomo primer predstavili na združenju.

Cilj je povečati tudi število ženskih trenerk, način bomo še definirali skupaj z dotičnimi organizacijami.

6. MEDIJSKA POKRITOST / PREPOZNAVNOST:

PROBLEM:

Ženska košarka je medijsko premalo pokrita in zato za sponzorje nezanimiva. Objava rezultatov v časopisih in na TV je skrčena na minimum. Pozitivno so bile v sezoni 2012/13 sprejete s strani gledalcev vse predvajane tekme pokala in finala DP. Ženski šport je na splošno medijsko manj zanimiv, saj je šport že v osnovi moška domena.

CILJ IN REŠITEV:

Definirati projekte za povečanje medijske prepoznavnosti ženske košarke (npr. večja medijska izpostavljenost Dneva ženske košarke, začetka lige, finalnih tekmovanj). Kot medijsko bolj izpostavljena bo tudi bolj zanimiva za morebitne sponzorje.

Prvi projekt je predstavitev začetka ženske lige. Pred vsako sezono se za moške klube 1. lige organizira novinarska konferenca. V kolikor bi organizirali novinarsko konferenco samo za ženske klube, odziva novinarjev ne bo. Zato želimo, da se izvede novinarska konferenca skupaj za žensko in moško ligo, saj bodo le tako klubi imeli minimalno možnost za predstavitev v medijih.

Večina projektov, ki zadevajo samo ženske, je namenjena sama sebi in javnosti ožjih prijateljev in sorodnikov. V vseh omenjenih projektih za moško košarko želimo, da je vsaj minimalno prisotna tudi ženska košarka. KZS naj tako predvsem zaradi že ustvarjenih zvez in povezav prevzame celoten PR in organizacijo dogodkov, seveda ob pomoči združenja.

Organizacija Dneva ženske košarke v sodelovanju s KZS, saj ima KZS boljše možnosti oglaševanja, medijske pokritosti itd. kot pa posamezen klub, ki lahko doseže maksimalno lokalno javnost.

K medijski pokritosti smo dodali sponzorstvo. Zaradi zgoraj opisane problematike je s strani Združenja nemogoče pridobiti sponzorja samo za žensko ligo. Zato želimo, da KZS v imenu združenja poišče sponzorja in ga veže tudi na žensko reprezentanco.

7. KONCEPT DELOVANJA REPREZENTANC

PROBLEM:

Nekateri klubi ne podpirajo sodelovanja igralk v reprezentanci, kar je nesprejemljivo. Po naših ugotovitvah kadetska in mladinska reprezentanca delujeta v primerno smer, članska reprezentanca pa nikakor ne izkoristi potenciala, ki ga ima.

CILJI IN REŠITEV:

Vodstva klubov morajo podpirati delovanje reprezentanc in sodelovanje igralk v njih. V vseh kategorijah mora biti reprezentanca nadaljevanje delovanja klubov, prav tako mora iti strategija delovanja klubov in reprezentanc v isto smer in biti poenotena. Strokovni svet in vodstvo reprezentanc naj poda ugotovitve, kje je problem, zakaj se ne izkoristi potencialov v vseh kategorijah. Člani združenja se zavezujejo, da bodo podpirali delovanje reprezentanc.

8. PRAVILNIK O LICENCIRANJU

PROBLEM:

Pravilnik o licenciranju je s strani klubov sprejet negativno, saj je razumljen predvsem kot višek administrativnega dela, zahtev, ki jih ni mogoče izpolniti in pa kot orodje za sankcioniranje namesto kot orodje, ki bi omogočalo razvoj. S strani klubov licenciranje ni sprejeto napačno – odpor je predvsem zaradi prevelikega administrativnega dela. Pravilnik je bil sprejet pred začetkom krize in predvideva stvari, ki jih klubi ne morejo izpolniti. Prav tako daje vtis, da je nefleksibilen in ga ni mogoče spreminjati. Zahteve za ženske klube, ki so v pravilniku, so bile klubom sicer predstavljene, vendar samo enkrat. Rezultat licenciranja s strani komisije za licenciranje ni bil predstavljen ne po poskusnem licenciranju ne po drugem licenciranju kljub prošnji združenja, da se to stori.

Zahteva za licenciranje v naslednji sezoni – klubi morajo imeti zaposlenega profesionalnega trenerja za mladinske ekipe – je ob trenutnem finančnem stanju klubov povsem nemogoča. To pomeni dodaten strošek za klube v višini cca. 15 % sredstev, ki jih enostavno ne morejo dodatno pridobiti. Ta zahteva iz pravilnika za licenciranje bo dosegla rezultat v obliki ukinitve še dodatnih klubov in posledično ženske lige, namesto k spodbujanju zaposlovanja večjega števila trenerjev in povečevanja igralk.

CILJ IN REŠITEV:

Klubi bi pravilnik sprejeli kot sistem, po katerem naj bi klubi delovali (organizacijsko), in v kolikor bi bil bolj usmerjen kot sredstvo za razvoj. Preveriti je potrebno, katere točke so brezpredmetne ter dodati nove, da sistematično zapišemo ukrepe za razvoj. Pred vsako sezono in novimi zahtevami za licenciranje se na sestanku s strani komisije obrazloži nove zahteve. Združenje se s klubi dogovori in odloči ZA, v kolikor je zahteva iz pravilnika glede na situacijo realna ali pa predlaga kompromisno rešitev, ki bo omogočala tako razvoj kot tudi spoštovanje usmerjenosti v razvoj zahtevane v pravilniku.

9. DELOVANJE V ŽENSKI KOŠARKI JE POVSEM VOLUNTERSKO

PROBLEM:

V vseh ženskih klubih skupaj so zaposlenih maksimalno 3 profesionalci, vsi na trenerskih položajih. V vodstvih klubov ni zaposlenega niti enega profesionalca, ki bi se ukvarjal z organizacijo, pridobivanjem sredstev, urejanjem administracije ... Klubi delujejo po načelu »znajdi se, kot se najboljše zmoreš« in so usmerjeni predvsem v preživetje, ne razmišljajo pa strateško. Kader tako ni ne strokoven, prav tako se časovno ni mogoče dovolj angažirati. Enako velja za Združenje. Iz tega razloga je tudi razumevanje delovanja KZS slabo. Prav tako se projekti, ki bi žensko košarko lahko dvignili na višji nivo ne izvajajo oz. ostanejo v fazi zamisli. Stvari, ki se jih dogovorimo na Združenju, se ne sprovedejo, ker združenje ne naslovi posebne zahteve na dotično komisijo.

CILJ IN REŠITEV:

V kolikor želimo, da se ženska košarka dvigne in želimo obrniti trend navzgor, je potrebno definirati v okviru KZS človeka, ki bo skrbel in imel odgovornost za žensko košarko, seveda ob pomoči Združenja. Namen je, da se ustvari skladno delovanje idej Združenja in uveljavljanja teh idej na KZS, da jih bodo sprejele prave komisije in v primernem časovnem obdobju.

10. SREDSTVA ZA ŽENSKO KOŠARKO

PROBLEM:

V ženski košarki so sredstva, ki omogočajo delovanje klubov omejena na minimum. V povprečju je klub za delovanje v ligi v lanski sezoni 2012/2013 potreboval 70.000 € sredstev, prihodkov pa je imel za 65.000 €. Prihodke smo razdelili na 3 sklope:

- financiranje s strani občine oz športne zveze, kjer klubi pridobijo več kot 50 % za svoje delovanje,
- članarine oz. vavnine predstavljajo nekaj več kot 15 %,
- sponzorstva in donatorstva predstavljajo nekaj več kot 30 % prihodkov klubov.

Problem nezanimivosti ženskih klubov je že opisan v medijski pokritosti in prepoznavnosti.

CILJ IN REŠITEV:

Dejstvo je, da so številke, ki so potrebne za delovanje in posledično tudi rezultatsko uspešnost ženskih klubov, neprimerno manjše od moških klubov. V obzir moramo tukaj vzeti tudi število ženskih klubov, ki je manjše od moških. Sredstva, ki bi jih morebitni sponzor prispeval oz. ki bi jih morala zveza zmanjšati, so minimalna, da bi bil učinek in pomoč z vidika klubov velika.

Kot smo zapisali že zgoraj v točki medijska pokritost je s strani Združenja nemogoče pridobiti sponzorja samo za žensko ligo. Zato želimo, da KZS v imenu združenja poišče sponzorja in ga veže tudi na žensko reprezentanco. KZS tudi lažje nameni sredstva že obstoječega sponzorja za žensko košarko. Ker so moški bolj zanimivi za trženje, naj se ženske kombinirajo z njimi – ko pride do sponzorskih sredstev.

ZAKLJUČEK

Zavedamo se, da je program postavljen predvsem na zmanjševanju stroškov oz. pridobivanju denarja za lažje delovanje klubov. Želimo poudariti, da se zavedamo obveze klubov do KZS, zato vsekakor želimo delovati vzajemno. Klubi in združenje se obvezuje sprovesti vse navedene ukrepe za širitev košarke v sodelovanju z Zvezo.

Povzetek kratkoročnih ciljev:

1. Pridobiti sredstva / zmanjšati stroške za žensko košarko.
2. Povečana medijska pokritost ženske košarke.
3. Pregledati zahteve pravilnika za licenciranje in jih uskladiti z realno situacijo.
4. Določiti osebo odgovorno za žensko košarko.

Povzetek srednjeročnih ciljev:

1. Povečanje števila članskih ekip.
2. Povečati število igralk in zajezi upad mladinske generacije.
3. Podpora klubov konceptu delovanja reprezentanc.
4. Povečati število in kakovost trenerjev v ženski košarki.
5. Izmenjava primerov dobre prakse.

Največji finančni vložek zahtevajo kratkoročni cilji, ki pa bodo za izboljšavo situacije v kratkem časovnem obdobju največ pripomogli. Ocenjujemo, da se morajo kratkoročni cilji doseči v roku pol leta, srednjeročni cilji pa v roku 2–3 let.

Za ZŽKS

Živa KOLMAN